

Invandring i medierna

– Hur rapporterade svenska tidningar åren 2010-2015?

Invandring i medierna

– Hur rapporterade svenska tidningar åren 2010-2015?

Jesper Strömbäck, Felicia Andersson & Evelina Nedlund

Rapport: 2017:6

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

**Delegationen för
Migrationsstudier
Ju 2013:17**

Delmi rapport 2017:6

Beställning: www.delmi.se

E-post: ju.delmi@regeringskansliet.se

Tryckt av: Elanders Sverige AB

Stockholm 2017

Texten på omslaget är, med författaren Niklas Orrenius godkännande, hämtad från dn.se 17.05.27.

ISBN: 978-91-88021-22-9

Förord

Under våren 2017 har svenskarnas misstro mot mediernas rapportering om invandring lyfts fram i både undersökningar och debattartiklar. Både mediernas rapportering och invandringens påverkan på Sverige har debatterats under lång tid, men i takt med den ökade invandringen har frågan hamnat allt högre på dagordningen. Många åsikter har framförts, ofta i separata mediebubblor – där det hävdats att svenska nyhetsmedier ger en överdrivet positiv bild av invandringen, men också motsatsen. Aktuella empiriska studier av den svenska nyhetsrapporteringen om invandring har emellertid saknats.

Medier är viktiga fundament i en demokrati för såväl granskningen av den politik som förs, som kanal för rapportering av det som händer i samhället. Därför har Delmi beställt en empirisk studie som undersöker hur svenska tidningar skriver om invandring. I vilken omfattning bevakar nyhetsmedier invandringen till Sverige och hur framställs den? Vi vet sedan tidigare att nyhetsmediernas rapportering inte bara påverkar en frågas aktualitet, det vill säga om den diskuteras i det offentliga rummet, utan också människors kunskaper och värderingar i frågan. Hur invandring framställs får därför betydelse för såväl den samhällsdebatt som förs, som för människors verklighetsuppfattningar och åsikter.

Det kan hävdas att tidningarnas nyhetsrapportering inte längre utgör det viktigaste forumet för kunskapsspridning och debatt utan att en väsentlig del har flyttat över till sociala medier. Vi vet dock att artiklar från dessa tidningar ofta sprids genom delningar inom sociala medier och att det därmed inte kan ses som två disparata kommunikationskanaler. Oavsett, är resultaten i denna rapport

intressanta och bjuder in till en fortsatt diskussion om mediernas rapportering om invandring och dess påverkan på såväl människors åsikter som på samhällsdebatten.

Rapporten är skriven av Jesper Strömbäck tillsammans med Felicia Andersson och Evelina Nedlund. Strömbäck är professor i journalistik och politisk kommunikation vid Institutionen för Journalistik, medier och kommunikation (JMG) vid Göteborgs universitet och Andersson och Nedlund fil. kand. i journalistik. Författarna har analyserat närmare 1 000 artiklar publicerade på nyhetsplats i Aftonbladet, Expressen, Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet mellan den 1 januari 2010 och den 30 juni 2015.

Arbetet med rapporten har följts av Kerstin Brunnberg, journalist och ledamot i Delmis styrelse, och Joakim Palme, professor i statskunskap och ordförande i Delmis styrelse. Den externa vetenskapliga granskningen har gjorts av docent Ester Pollack och professor Sigurd Allern, Institutionen för mediestudier vid Stockholms universitet, samt fil.dr. Mattias Ekman, Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap vid Örebro universitet. Vid Delmis kansli har främst utredningssekreterarna fil.dr. Sara Thalberg och fil.dr. Caroline Tovatt bidragit till granskningen. Som brukligt i Delmi-sammanhang ansvarar författarna själva för innehåll och slutsatser i rapporten. Rapporten ingår i Delmis temaområde Mångfald och välfärd.

Stockholm i augusti 2017

Joakim Palme,

Kristof Tamas,

Ordförande Delmi

Kanslichef Delmi

Sammanfattning

Under de senaste åren har frågan om hur svenska nyhetsmedier bevakar invandring väckt debatt, och det har bland annat hävdats att svenska nyhetsmedier ger en överdrivet positiv bild av invandring och hur den påverkar Sverige. Samtidigt har det saknats empiriska studier av hur svenska nyhetsmedier under de senaste åren har rapporterat om invandring och dess påverkan på Sverige.

Mot den bakgrunden är syftet med denna rapport att undersöka hur svensk rikstäckande press på nyhetsplats rapporterar om invandring. Studien omfattar den nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring i Aftonbladet, Dagens Nyheter, Expressen och Svenska Dagbladet under perioden 1 januari 2010–30 juni 2015. Särskilt fokus riktas mot två aspekter av den nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring. Den första handlar om i vilken utsträckning de undersökta tidningarna rapporterar om olika typer av invandring. Den andra handlar om i vilken grad invandring gestaltas som ett problem respektive en tillgång för Sverige. Mer specifikt syftar studien till att besvara fyra frågor: *För det första*, hur mycket rapporteras det om olika former av invandring? *För det andra*, i vilken utsträckning gestaltas invandring som ett problem för Sverige? *För det tredje*, i vilken utsträckning gestaltas invandring som en tillgång för Sverige? *För det fjärde*, finns det några skillnader mellan olika tidningar och år när det gäller hur de gestaltar invandringen till Sverige?

Resultaten visar att den typ av invandring som det skrivs absolut mest om är flyktinginvandring, medan anhöriginvandring, arbetskraftsinvandring och återinvandring av svenska medborgare har en undanskymd plats i den nyhetsjournalistiska rapporteringen.

När det gäller hur invandring och dess påverkan på Sverige gestaltas har förekomsten av fem negativa och sex positiva gestaltningar undersökts. De negativa gestaltningarna är: gestaltas invandring "som om den försvagar Sverige ekonomiskt", "som om den bidrar till kriminalitet", "som om invandrare tar jobben från infödda", "som om den försvagar den sociala sammanhållningen", och "som om den hotar svensk kultur". De positiva gestaltningarna är: gestaltas invandring "som om den stärker Sverige ekonomiskt", "som om den bidrar till kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden", "som om den berikar svensk kultur", "som om den bidrar till företagande", "som om den bidrar till utrikeshandeln" och "som om den bidrar till att minska de demografiska utmaningarna".

Resultaten visar att negativa gestaltningar av invandring och dess påverkan på Sverige är vanligare än positiva gestaltningar. Den vanligaste gestaltningen är att invandring bidrar till att försvaga den sociala sammanhållningen. Därefter följer gestaltningen att invandring bidrar till kriminalitet och till att försvaga Sverige ekonomiskt. Först därefter följer den positiva gestaltningen att invandring bidrar till kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden. Övriga gestaltningar förekommer i liten utsträckning. Vad gäller skillnader mellan olika tidningar och år visar resultaten att de överlag är små.

I rapporten diskuteras också den nyhetsjournalistiska rapporteringen i relation till offentlig statistik och forskning om invandringen till, och dess påverkan på, Sverige. Slutsatsen är att det finns ett avstånd mellan nyheterna och den verklighet nyheterna skildrar när det gäller hur vanliga olika typer av invandring är. När det gäller invandringens påverkan på Sverige är det mer komplicerat att bedöma hur nyhetsrapporteringen förhåller sig till den verklighet som rapporteringen handlar om och i vilken grad nyhetsjournalistiken är rättvisande. En översiktlig genomgång av det empiriska stödet för de gestaltningar som har undersökts visar dock att tidningarna ger en mer negativ bild av invandring och dess påverkan på Sverige än vad som är befogat utifrån den forskning och officiella statistik som finns om hur invandring påverkar Sverige.

Sammantaget visar resultaten sålunda att den nyhetsjournalistiska rapporteringen om och gestaltningen av invandring präglas av att handla om flyktinginvandring och att negativa gestaltningar är vanligare än positiva gestaltningar. En trolig förklaring till detta är nyhetsmedielogiken och att problem, negativa nyheter och konflikter generellt anses ha ett större nyhetsvärde än det som anses oproblematiskt. Denna negativa bias, och fokus på områden som är eller upplevs som problematiska, är inte unik för rapporteringen om invandring utan ett mönster som har påvisats i en lång rad studier kring nyhetsvärderingar och nyhetsurval. Avslutningsvis diskuteras frågan om vilken betydelse den nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring har för människors verklighetsuppfattningar och åsikter om invandring. Slutsatsen är att det är sannolikt att den nyhetsjournalistiska gestaltningen av invandring bidrar till att människor (1) överskattar omfattningen av flyktinginvandringen, (2) underskattar andra former av invandring, men också (3) överskattar kostnader och problem förknippade med invandring och (4) underskattar hur invandring bidrar positivt till Sverige.

Summary

In recent years, news coverage of immigration has become a debated topic in Sweden. Among other things, it has been claimed that Swedish news media present an overly positive view of immigration and its effects on Swedish society. At the same time, there has been a shortage of empirical studies of how Swedish news media during the last years have covered immigration and its impact on Sweden.

Against this background, the purpose of this study is to investigate how Swedish national newspapers report about immigration. Empirically, the study includes news coverage about immigration in Aftonbladet, Dagens Nyheter, Expressen and Svenska Dagbladet between January 1, 2010 and June 30, 2015. The study focuses in particular on two aspects of immigration news coverage. The first concerns to what extent different types of immigration are covered in the studied newspapers. The second concerns the extent to which immigration is framed as a problem versus a resource for Sweden. More specifically, the study seeks to answer four questions: *First*, to what extent are different types of immigration covered? *Second*, to what extent is immigration framed as a problem for Sweden? *Third*, to what extent is immigration framed as a resource for Sweden? *Fourth*, are there any differences between newspapers and across time regarding the coverage of immigration?

The results show that most of the immigration stories considered in the study focus on the immigration of refugees, while the immigration of family members, labor, and re-immigration of Swedish citizens receives considerably less attention.

With respect to the media's framing of immigration and its effects on Sweden, the study investigates the use of five negative and six positive frames. The negative frames are: is immigration framed "as if it weakens Sweden economically", "as if it contributes to crime", "as if immigrants are taking jobs from native born", "as if it weakens social cohesion", and "as if it threatens Swedish culture". The positive frames are: is immigration framed "as if it strengthens Sweden economically", "as if it contributes to the provision of competencies on the labor market", "as if it enriches Swedish culture", "as if it contributes to entrepreneurship", "as if it contributes to foreign trade", and "as if it mitigates demographic challenges" (i.e., the ageing of the population).

The results show that negative frames of immigration and how it affects Sweden are more common than positive frames. The most common frame is that immigration weakens social cohesion, followed by the frames that immigration contributes to crime and that it weakens Sweden economically. Thereafter follows the positive frame that immigration contributes to the provision of competencies on the labor market. The other frames are rare in the national newspapers. In terms of differences between newspapers and across years, overall the results show quite small differences.

The report also discusses the news coverage of immigration in relation to official statistics and research on immigration and how it affects Sweden. The conclusion is that there is a disjunction between media coverage and reality in terms of how common different types of immigration are. Whether the news media provide a fair account of reality with respect to the framing of immigration and its impact on Sweden is more complicated to assess. A review of the empirical support for the positive and negative frames that were investigated suggests however that the studied newspapers' portrayal of immigration and how it affects Sweden is more negative than warranted based on research and official statistics.

Summing up, altogether the results suggest that the news media coverage and framing of immigration is characterized by a strong focus on refugee immigration and that negative frames are more common than positive frames. A likely explanation for this is news media logic, where problems, negative news and conflicts are generally considered more newsworthy than what is seen as unproblematic. This negativity bias, and focus on areas that are or are perceived as problematic, is not unique for the coverage of immigration, but a recurrent pattern found in a large number of studies on news values and news selection. In the final discussion, the report discusses the implications of the findings in terms of how people's perceptions of reality and views on immigration might be influenced by the news media coverage and framing of immigration. The conclusion is that the news coverage and framing of immigration might contribute to a situation where people (1) overestimate the immigration of refugees, (2) underestimate how common other types of immigration are, (3) overestimate the costs and problems associated with immigration, and (4) underestimate the positive impacts of immigration on Sweden.

Innehåll

1. Inledning och syfte.....	1
2. Teorier och litteraturöversikt	4
Teorier om vad som kan förklara journalistikens innehåll.....	6
Teorier om nyhetsvärderingar och nyhetsurval	9
Översikt av gestaltningsteorin	14
Tidigare forskning om hur svenska medier rapporterar om invandring.....	18
Hypoteser	22
3. Metod och material	24
Studiens avgränsningar	24
Studiens genomförande	26
4. Invandring i medierna	30
Rapporteringen av hur många och vilka som invandrar.....	31
Gestaltningen av invandringens påverkan på Sverige	36
5. Nyhetsjournalistikens gestaltningar och "verkligheten"	43
Empiriskt stöd för positiva gestaltningar.....	47
Empiriskt stöd för negativa gestaltningar	49
Empiriskt stöd för kontrasterandegestaltningar	51
Sammanfattning nyhetsjournalistikens gestaltningar och verkligheten	53
6. Slutsatser och sammanfattande analys	55
Den medierade bilden av invandring – möjliga förklaringar och konsekvenser	58
Referenser	62
Bilaga.	79
Förteckning över tidigare publikationer	89

Figurer och tabeller

Figur 1. Hierarkisk modell över faktorer som påverkar journalistikens innehåll.....	6
Tabell 1. Studiens empiriska material fördelat per tidning och år.....	31
Tabell 2. Tidningarnas rapportering om olika typer av invandring 2010–2015 (%).....	33
Tabell 3. Olika tidningars rapportering om olika typer av invandring, 2010–2015 (%).....	34
Tabell 4. Tidningarnas rapportering när en specifik typ av invandring nämns, 2010–2015 (%).....	35
Tabell 5. Andel artiklar med olika negativa gestaltningar av invandringens påverkan på Sverige 2010–2015, fördelat per år (%).....	37
Tabell 6. Andel artiklar med olika negativa gestaltningar av invandringens påverkan på Sverige 2010–2015, fördelat per tidning (%).....	38
Tabell 7. Andel artiklar med olika positiva gestaltningar av invandringens påverkan på Sverige 2010–2015, fördelat per år (%).....	39
Tabell 8. Andel artiklar med olika positiva gestaltningar av invandringens påverkan på Sverige 2010–2015, fördelat per tidning (%).....	41
Tabell 9. Bruttoinvandringen till Sverige 2010–2014.....	44
Tabell 10. Antalet asylsökande till Sverige 2010–2014.....	45

1. Inledning och syfte

Under de senaste åren har debatten om invandring varit het. Frågan har klättrat allt högre på den politiska dagordningen, och enligt SOM-undersökningarna ansåg en majoritet av svenskarna hösten 2015 att "integration/immigration" är den viktigaste samhällsfrågan (Ohlsson, et al. 2016). Även nyhetsmediernas rapportering om invandring har väckt debatt, inte bara på invandrings- och främlingsfientliga nätmedier och i sociala medier (Truedson 2016). Aktuella studier visar att många anser att svenska medier inte berättar sanningen om samhällsproblem förknippade med invandring och att förtroendet för mediernas rapportering om invandring är lägre än förtroendet för rapporteringen om andra samhällsfrågor såsom sjukvård, näringsliv, klimat och arbetsmarknad (Andersson 2017).

Samtidigt som det finns många åsikter om hur svenska nyhetsmedier bevakar frågor om invandring och hur den påverkar Sverige saknas det i stort aktuell systematisk forskning på området. Det är problematiskt av flera skäl. För det första utgör nyhetsmedier för de allra flesta den viktigaste källan till information om politik och samhälle (Shehata & Strömbäck 2014). Det gäller även om sociala och digitala medier över tid har blivit allt viktigare. För det andra visar forskning att nyhetsmedierna kan utöva avsevärt inflytande över bland annat vilka frågor som människor tycker är viktiga och hur människor uppfattar verkligheten (Nabi & Oliver 2009; Shehata 2015). Dessa två faktorer hänger naturligtvis samman: det är just på grund av att människor i hög grad är beroende av nyhetsmedier för information som dessa kan påverka människors verklighetsuppfattningar och åsikter. Detta gäller både generellt och när nyhetsrapporteringen handlar om invandring, där flera studier visar att mediernas rapportering påverkar människors attityder till invandring (Boomgaarden & Vliegenthart 2009; Haynes, et al. 2016; Igartua & Chen 2009; Schlueter & Davidov 2013; van Klingeren, et al. 2015). För det tredje kan man inte utgå från att människors perceptioner av hur nyhetsmedierna bevakar olika frågor är tillförlitliga. Bland annat visar forskning att människor har en tendens att

uppfatta nyhetsmediernas bevakning som om den missgynnar den egna sidan eller positionen och gynnar den andra sidan i en debatt eller konflikt. Det framkommer av forskning kring det som kallas *hostile media phenomena* eller *hostile media effect* (Hansen & Kim 2011; Vallone, et al. 1985; Perloff 2015; Strömbäck & Johansson 2017). Att en del, eller många, uppfattar det som om medierna ger en viss bild av verkligheten behöver därför inte betyda att de har rätt. Det gäller både generellt och med avseende på hur mediernas rapportering om invandring uppfattas (Beyer & Matthes 2015).

Mot den här bakgrunden är syftet med denna studie att undersöka hur svensk riktäckande press på nyhetsplats rapporterar om invandring. Särskilt fokus riktas mot två aspekter av den nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring. Den första handlar om hur mycket medierna på nyhetsplats rapporterar om olika typer av invandring. Den andra handlar om i vilken grad invandring gestaltas som ett problem respektive en tillgång för Sverige. Mer specifikt syftar studien till att undersöka fyra frågor: *För det första*, hur mycket rapporteras det om olika former av invandring? *För det andra*, i vilken utsträckning gestaltas invandring som ett problem för Sverige? *För det tredje*, i vilken utsträckning gestaltas invandring som en tillgång för Sverige? *För det fjärde*, finns det några skillnader mellan tidningar och år när det gäller hur tidningarna gestaltar invandringen till Sverige?

En viktig fråga i sammanhanget är hur den nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring förhåller sig till den verklighet som journalistiken rapporterar om. Ur ett demokratiskt perspektiv är idealet att journalistiken ska tillhandahålla sådan information som människor behöver för att fritt och självständigt kunna ta ställning i samhällsfrågor, och det förutsätter att den information som förmedlas är korrekt, relevant och rättvisande (Kovach & Rosenstiel 2014; McQuail 1992; SOU 1995:37; Strömbäck 2004). Ett delsyfte med denna studie är därför att diskutera den nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring i ljuset av offentlig statistik och forskning kring invandringen till, och dess påverkan på, Sverige.

Empiriskt är undersökningen avgränsad till den nyhetsjournalistiska rapporteringen i Aftonbladet, Expressen, Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet under perioden 1 januari 2010 till och med juni 2015. Teoretiskt bygger studien primärt på

teorier som handlar om faktorer som påverkar nyhetsjournalistikens innehåll och gestaltningsteorin (*framing theory*).

Rapporten är upplagd enligt följande: i kapitel 2 ges en översikt av de teorier och den forskning som har bedömts som mest relevanta inom ramen för föreliggande studie. Vid sidan om tidigare forskning som handlar om hur svenska medier rapporterar om invandring handlar det i första hand om teorier och forskning kring faktorer som påverkar journalistikens innehåll, nyhetsvärderingar och nyhetsurval samt gestaltningsteorin. I kapitel 3 beskrivs studiens metod och material. Studiens resultat presenteras i kapitel 4. I kapitel 5 diskuteras den nyhetsjournalistiska rapporteringen och gestaltningen av invandring i ljuset av forskning och officiell statistik om invandringen till, och dess påverkan på, Sverige. I kapitel 6 sammanfattas och analyseras resultaten.

2. Teorier och litteraturöversikt

Både inom journalistkretsar och bland dem som är kritiska mot nyhetsjournalistiken finns det ibland en föreställning om att nyhetsjournalistiken bör spegla verkligheten precis som den är. Varje avsteg från denna idealbild framhålls som en anledning till att kritisera nyhetsjournalistiken. Inom forskningen finns det emellertid inget stöd för tanken att nyhetsjournalistiken speglar verkligheten precis som den är (Gans 1980; Hvitfelt 1989; Schudson, 2003; Shoemaker & Reese 2014; Tuchman 1978). Det finns flera skäl till det, men det mest grundläggande beror på den ofrånkomliga obalansen mellan den verklighet som nyhetsjournalistiken handlar om och mediernas format. Medan den verklighet som nyhetsjournalistiken handlar om i princip är obegränsad är journalistikens format alltid begränsade.

Nyhetsjournalistik handlar därför i hög grad om att välja och välja bort. Det gäller allt från vilka frågor man ska uppmärksamma, vilka institutioner och organisationer man ska följa, vilka man ska intervjua, till vilka ord och vinklar man ska använda för att beskriva en händelse eller en process. Dessa val påverkar ofrånkomligen nyhetsjournalistikens innehåll och gör att dess bilder av verkligheten inte kan vara en direkt avspegling av den verklighet som nyhetsjournalistiken handlar om (Gans 1980; Hvitfelt 1989; Shoemaker & Reese 2014). Om något bör nyhetsjournalistiken förstås som en partiell representation av verkligheten.

Samtidigt som nyhetsjournalistiken aldrig kan spegla verkligheten precis som den är kan det vara problematiskt. Det gäller inte minst med tanke på att människor i hög grad är beroende av nyhetsjournalistik för information om sådant som ligger bortom den egna vardagen och att nyhetsmedierna har inflytande över hur människor uppfattar verkligheten (Nabi & Oliver 2009; Potter 2012; Strömbäck 2014). Om nyhetsjournalistiken tillhandahåller missvisande eller osann information kan det därför få konsekvenser för hur människor uppfattar verkligheten och därmed

för den demokratiska åsiktsbildningen. Det kan också få konsekvenser för människors förtroende för medier och nyhetsjournalistik, samt påverka i vilken grad som människor väljer att ta del av och förlita sig på den information som nyhetsjournalistiken förmedlar (Tsfati & Cappella 2003).

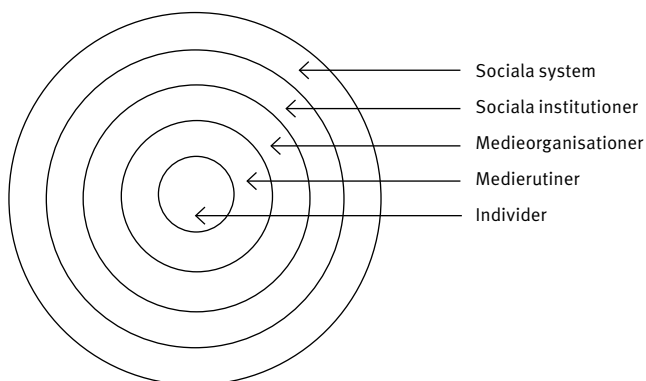
Även om nyhetsjournalistiken inte kan spegla verkligheten precis som den är, är det därför viktigt att den information som nyhetsjournalistiken förmedlar är *korrekt, relevant och rättvisande*. De amerikanska journalistikforskarna Bill Kovach och Tom Rosenstiel har formulerat det i termer av att man kan se journalistiken som en form av samhällelig kartografi: "Journalistiken representerar vår moderna kartografi. Den skapar en karta för medborgarna när de ska orientera sig i samhället [...]. Precis som när det gäller alla andra kartor beror journalistikens värde på hur komplett och proportionell den är" (Kovach & Rosenstiel 2014, s. 242). De hävdar därför att ett av journalistikens grundläggande element är att säkerställa att nyhetsrapporteringen är heltäckande och proportionell i förhållande till verkligheten (Kovach & Rosenstiel, 2014, s. 242–261). Ur ett demokratiskt och normativt perspektiv handlar det om att journalistikens främsta uppgift är att tillhandahålla sådan information som människor behöver för att fritt och självständigt kunna ta ställning i samhällsfrågor (Kovach & Rosenstiel 2014; SOU 1995:37; Strömbäck 2004). Det förutsätter att nyhetsjournalistiken *korresponderar* med verkligheten, även om den inte i varje detalj speglar verkligheten precis som den är. Med andra ord: den relevanta frågan handlar inte om journalistiken i varje detalj speglar verkligheten precis som den är utan om vad som utmärker och kan förklara journalistikens innehåll och om den tillhandahåller korrekta, relevanta och rättvisande bilder av verkligheten.

De forskningsfält och teorier som är mest relevanta givet den här bakgrunden och studiens syfte handlar om: (a) faktorer som förklarar nyhetsjournalistikens innehåll, (b) nyhetsurval och nyhetsvärderingar, (c) gestaltningsteorin samt (d) forskning kring mediernas nyhetsjournalistiska rapportering om invandring. I det följande ska vi därför ge en översiktlig beskrivning av dessa forskningsfält och teorier.

Teorier om vad som kan förklara journalistikens innehåll

En viktig utgångspunkt för teorier om vad som kan förklara nyhetsjournalistikens innehåll är att de faktorer som påverkar nyhetsjournalistiken återfinns på olika analytiska nivåer (Gans 1980, Ghersetti 2012; Hanitzsch & Donsbach 2012; Strömbäck 2015). Den främsta modellen för att illustrera detta har formulerats av Shoemaker och Reese (2014). Enligt deras hierarkiska modell påverkas det nyhetsjournalistiska innehållet av faktorer på fem analytiska nivåer (se figur 1).

Figur 1. Hierarkisk modell över faktorer som påverkar journalistikens innehåll.

Källa: Shoemaker & Reese 2014, s. 9.

I den innersta cirkeln återfinns de *individer* som är verksamma inom olika medier: det handlar om bland annat journalister, redigerare och redaktörer. Vilka de är och vilka normer och värderingar de har är centralt för att förstå det journalistiska innehållet (för forskning om svenska journalister, se Asp 2011; Djerf-Pierre & Wiik 2012; Strömbäck, et al. 2012). De individuella journalisterna är dock aldrig fria att agera precis som de vill. Journalistiken är en semi-profession som i hög grad påverkas av de journalistiska yrkesnormerna och yrkesidealen (Nygren 2015; Schudson & Anderson 2009; Wiik 2011). Till dessa yrkesnormer och ideal hör att journalistiken

ska präglas av att vara saklig och opartisk och att man som journalist inte ska låta sig påverkas av sina privata värderingar och åsikter.

Hur journalister agerar i sin professionella yrkesroll påverkas också i hög grad av olika *medierutiner* i nyhetsarbetet. Dit hör bland annat rutinerna för att värdera och välja vilka händelser som ska göras till journalistiska nyheter, men också om hur det redaktionella arbetet och relationerna till publik och nyhetskällor är organiserade (Becker & Vlad 2009; Johansson 2008; Tuchman 1978). Medierutinerna påverkas i sin tur av *medieorganisationerna* och deras uppbyggnad, riktlinjer och mål. Analytiskt omfattar den organisatoriska nivån sådant som till exempel ägande, struktur på företaget eller koncernen, ekonomiska krav och redaktionella resurser, liksom vilken publik och vilka annonsörer som medierna vänder sig till (Andersson 2015; Shoemaker & Reese 2014). Inte minst viktiga är medieorganisationernas ekonomiska resurser och drivkrafter (Hamilton 2004; McManus 1994).

Tillsammans formar olika nyhetsmedier en *social institution*. Med institution avses här relativt stabila uppsättningar regler och praktiker, vilka är inbäddade i strukturer och vars organisatoriska, ekonomiska och andra resurser gör handling möjligt. Samtidigt skapar institutionerna mening åt, och rättfärdigar, olika handlingar (March & Olsen 1989). Dagens Nyheter och Aftonbladet utgör exempelvis två skilda medieorganisationer, men de utgör också delar av nyhetsmedierna som en social institution. Som en social institution verkar nyhetsmedierna och nyhetsjournalistiken i samspel med andra sociala institutioner. Dit hör exempelvis politiska institutioner som riksdagen eller ekonomiska institutioner som marknaden (Cook 2005; Sparrow 1999). På den mest övergripande nivån påverkas nyhetsmedierna som organisationer och som en institution av det *sociala system* som råder i ett land. Det sociala systemet inbegriper summan av alla aktörer, organisationer och institutioner i ett land, men också normer och värderingar både i allmänhet och när det gäller olika aktörers, organisationers och institutioners funktioner och ansvar (Hallin & Mancini 2004; Shoemaker & Reese 2014).

Ett centralt begrepp i det här sammanhanget är *gatekeeper*, vilket ofta översätts till grindvaktare. Begreppet kan förklaras av att medierna, åtminstone före de digitala och sociala mediernas tid, fungerade som väktare av grinden till offentligheten. I

den tidiga forskningen kring vad som blir en nyhet fanns en föreställning om att enskilda redaktörer hade ett stort och självständigt inflytande över det journalistiska innehållet. Senare forskning har emellertid visat att det är missvisande att tillskriva enskilda redaktörer eller journalister så stort inflytande. Fokus har därför förskjutits från betydelsen av enskilda individer (*gatekeepers*) till betydelsen av de *processer* och *strukturer* som kan förklara vad som blir till en nyhet (*gatekeeping*) (Shoemaker & Vos 2009).

När det gäller betydelsen av det sociala systemet handlar en viktig aspekt om de sociala, politiska och kulturella värderingar som dominerar i ett land (Benson 2013; Hallin & Mancini 2004; Shoemaker & Reese 2014). Nyhetsjournalistiken står aldrig utanför och är aldrig oberoende av det samhälle som den utövas i. Den både reflekterar, och är en del av, det samhälle som den utövas i, och måste för att uppfattas som legitim kännas igen av människor. Nyhetsjournalistiken påverkas därför av de värderingar som dominerar i samhället i stort och bland medborgarna. En relevant teori kring detta har formulerats av Hallin (1986). Enligt honom kan man dela in företeelser, frågor och problem i tre olika sfärer: *sfären av konsensus*, *sfären av legitima konflikter* och *sfären av avvikelser*.

Frågor, företeelser och åsikter som befinner sig i sfären av konsensus är sådana där det finns en grundläggande enighet i samhället. I ett svenskt perspektiv kan det till exempel handla om det positiva värdet av demokrati och mänskliga rättigheter eller att staten har ett ansvar för välfärden. När nyhetsjournalistiken rapporterar om frågor, företeelser och åsikter som befinner sig i sfären av konsensus upplever journalister inget behov av att låta olika åsikter komma till tals eller av att vara kritiskt ifrågasättande mot sina nyhetskällor. Tvärtom tenderar den att reproducera den konsensus som råder genom att låta dessa värderingar genomsyra journalistiken.

Det omvända förhållandet gäller när det handlar om sfären av avvikelser. Inom den sfären återfinns frågor, företeelser och åsikter som i samhället i stort anses vara extrema, avvikande och illegitima. I ett svenskt perspektiv kan det exempelvis handla om åsikter såsom att barnaga behövs i uppfostrande syfte, att dödsstraff borde införas eller att människor inte är lika mycket värda. Även när det gäller sfären av avvikelser tenderar nyhetsjournalistiken att reproducera de sociala, politiska och

kulturella värderingarna i samhället, genom att dem för givna och låta den nyhetsjournalistiska rapporteringen genomsyras av att det handlar om avvikande frågor, företeelser eller åsikter.

Huvuddelen av den nyhetsjournalistiska rapporteringen handlar om frågor, företeelser och åsikter som befinner sig inom sfären av legitima konflikter. Det handlar då om sådant som det finns olika åsikter och politiska konflikter om, men där de flesta är överens om att de olika ståndpunkterna är legitima. Det är när rapporteringen handlar om frågor, företeelser och åsikter inom sfären av legitima konflikter som journalistiska normer om opartiskhet, ett kritiskt ifrågasättande av källorna och att låta olika sidor komma till tals på jämlika villkor aktiveras (se vidare Hallin 1986).

Poängen med att lyfta fram den här teorin är att illustrera att nyhetsjournalistikens innehåll beror på ett komplext samspel mellan en lång rad faktorer på olika analytiska nivåer, men också att nyhetsjournalistikens innehåll aldrig är oberoende av de sociala, politiska och kulturella värderingar som är förhärskande i ett land under en given period (Benson 2013; Hallin & Mancini 2004; Hanitzsch & Donsbach 2012; Shoemaker & Cohen 2006). Det finns följaktligen många förklaringar till varför nyhetsjournalistiken aldrig kan spegla verkligheten precis som den är och varför den skiljer sig åt mellan olika länder. Ska man förstå och förklara hur och varför medierna rapporterar om en fråga på ett särskilt sätt behöver man därför idealt sett analysera vilken betydelse som olika faktorer har i det specifika fallet samt hur de samverkar. Att många faktorer ligger på systemnivå, och att medierna utgör en social institution i sig själv, talar samtidigt för att man kan förvänta sig en hög grad av likhet mellan hur olika tidningar i ett specifikt land bevakar specifika frågor. Det bör samtidigt betonas att gränserna mellan sfärerna av konsensus, legitima konflikter och avvikelser är flytande och att det sker eller kan ske förändringar över tid.

Teorier om nyhetsvärderingar och nyhetsurval

Att den verklighet som nyhetsjournalistiken handlar om är obegränsad medan mediernas format är begränsade gör att det journalistiska innehållet alltid bara kan

behandla en bråkdel av alla möjliga nyheter. En ofrånkomlig aspekt av de redaktionella processerna handlar därför om att värdera olika möjliga nyheter och att göra ett urval av dessa.

Två centrala begrepp i det sammanhanget är *nyhetsvärderingar* och *nyhetsurval*. Ofta blandas dessa samman, men konceptuellt syftar nyhetsvärderingar på hur möjliga nyheter värderas i de redaktionella arbetsprocesserna medan nyhetsurval syftar på vad som slutligen publiceras som nyheter (Nord & Strömbäck 2005; Shoemaker & Cohen 2006). Även om det finns ett samband mellan hur nyheter värderas och vad som publiceras som nyheter finns det många faktorer vid sidan av nyhetsvärderingarna som påverkar nyhetsurvalet (Ghersetti 2012; Hanitzsch & Mellado 2011; Nord & Strömbäck 2005; Shoemaker & Cohen 2006; Strömbäck 2015). Det kan till exempel handla om vilka resurser som finns tillgängliga, när på dygnet nyheterna inträffar, vilka andra nyheter som inträffar samma dag, hur komplexa de är att rapportera om, och vilket intresse redaktionerna bedömer att publiken har för olika nyheter. Forskning visar även att det finns skillnader mellan vad journalister anser *bör ha* respektive *faktiskt ha* betydelse för vad som blir nyheter (Ghersetti 2011; Strömbäck, et al. 2012). De faktorer som svenska journalister anser *bör ha* störst betydelse är "att händelsen gör människor medvetna om missförhållanden i samhället", "att händelsen har konsekvenser för människors vardagsliv" och "att händelsen ökar människors insikter och kunskaper". Det kan jämföras med de tre faktorer som de anser faktiskt *ha* störst betydelse: "att händelsen är sensationell och oväntad", "att händelsen är dramatisk och spännande" och "att det handlar om en exklusiv nyhet" (Strömbäck, et al. 2012).

Inom forskningen brukar faktorer som har betydelse för om något blir en journalistisk nyhet kallas nyhetsfaktorer, nyhetsvärderingskriterier eller nyhetsvärden. En framträdande inriktning har handlat om att försöka identifiera olika nyhetsfaktorer som är utmärkande för det nyhetsjournalistiska urvalet. Det är en inriktning som etablerades på 1960-talet, då Galtung och Ruge (1965) publicerade en sedermera klassisk artikel. Sedan dess har forskare i en rad länder publicerat – empiriskt mer eller mindre underbyggda – listor över nyhetsfaktorer (se exempelvis Allern 2001, 2002; Harcup & O'Neill 2001, 2016; Hvitfelt 1989; McManus 1994; Strömbäck 2008). Återkommande i

dessa är att nyheter bland annat tenderar att handla om sådant som är nytt, avvikande och/eller överraskande; som utspelar sig nära i rummet; som handlar om inflytelserika och kända personer och nationer; som berör eller har konsekvenser för många; som inbegriper personer och konkreta händelser; som inbegriper konflikter; och som är problematiskt eller negativt (för en översikt, se Strömbäck 2015).

När det gäller frågan om *varför* vissa saker blir nyheter medan andra inte blir det är en utgångspunkt att nyhetsmedier alltid befinner sig i ett spänningsfält mellan demokrati och marknad (Baker 2002; Croteau & Hoynes 2001; Strömbäck 2004). Som en del av demokratin förväntas nyhetsmedier tillhandahålla sådan information som människor behöver för att fritt och självständigt kunna ta ställning i olika samhällsfrågor (Kovach & Rosenstiel 2014; McQuail 1992; Strömbäck 2004). Att tillhandahålla korrekt, relevant och rättvisande information om sådant som människor *behöver* veta för att kunna fungera som medborgare är därför en viktig grund för nyhetsmediernas *demokratiska legitimitet*. Samtidigt är i princip alla medieföretag kommersiella, och som en del av marknaden befinner de sig i en hård konkurrens om bland annat publikens uppmärksamhet och annonsörernas pengar. Över tid har det kommersiella trycket på medierna dessutom blivit allt hårdare (Allern 2012; Hamilton 2004), inte minst på grund av att digitala medier har ökat konkurrensen om såväl människors uppmärksamhet som annonskapitalet. I den kommersiella konkurrensen är nyckeln till framgång att hålla nere kostnader samt förmågan att locka största möjliga publik som är intressant för annonsörerna att nå. Att tillhandahålla information om sådant som människor *vill* veta mer om är därför en viktig grund för mediernas *kommersiella legitimitet* (Baker 2002; Hamilton 2004; McManus 1994).

För att förstå varför vissa saker blir nyheter medan andra inte blir det behöver man därutöver ta hänsyn till betydelsen av den så kallade medielogiken. Det finns lite olika teoretiska perspektiv på medielogiken, men när det gäller nyhetsjournalistiken handlar teorin om nyhetsmedielogiken om att journalistikens innehåll formas av den journalistiska professionalismen, ekonomiska villkor och förutsättningar samt medietekniken och mediernas format (Altheide & Snow 1979; Asp 1986; Esser 2013; Strömbäck & Esser 2014). Mer konkret anses nyhetsmedielogiken manifeste-

ras bland annat genom användandet av berättartekniker som tillspetsning, förenkling, polarisering, intensifiering, personifiering och stereotypisering (Asp 1986; Hernes 1978; Strömbäck 2014).

Utifrån detta kan tre övergripande faktorer eller ”styrfält” identifieras som är särskilt viktiga för att kunna förklara varför vissa men inte andra saker blir nyheter: betydelse, intresse, samt mediernas format och behov (Gans 1980; Johansson 2004; Strömbäck 2015). *Betydelse som styrfält* handlar om föreställningar om vad publiken behöver veta, det vill säga vad nyhetsmedier bedömer är viktig information som deras publik behöver känna till. *Intresse som styrfält* handlar om föreställningar om vad publiken vill veta, det vill säga vad nyhetsmedier bedömer att deras publik är intresserad av. *Mediernas format och behov som styrfält* handlar om vilka nyheter som passar nyhetsmediernas format, redaktionella produktionsprocesser och resurser samt behov av att fånga människors uppmärksamhet.

Att exempelvis överraskning återfinns på olika listor över nyhetsfaktorer kan utifrån detta förklaras av att medierna bedömer att det finns ett stort *intresse* för nyheter som är överraskande. På samma sätt kan fokuseringen på negativa nyheter, som också återfinns på olika listor över nyhetsfaktorer, förklaras av att negativa nyheter ofta bedöms ha betydelse och publikintresse, samtidigt som ett fokus på negativa nyheter bidrar till att upprätthålla den distans till makthavare som många journalister ser som en viktig del av det journalistiska uppdraget (Wiik 2011). Det ligger därmed i linje med mediernas egna behov av att förhålla sig självständiga.

Om man utifrån den samlade forskningen ska sammanfatta olika nyhetsfaktorer som ökar sannolikheten för att någonting blir en nyhet kan ett antal centrala nyhetsfaktorer identifieras (Strömbäck 2015). Medan en del primärt bottnar i intresse som styrfält, bottnar andra i betydelse eller mediernas format och behov som styrfält. Sannolikheten att nyhetsmedier ska rapportera om en nyhet är större:

- Ju viktigare och mer relevant en möjlig nyhet upplevs vara.
- Ju större publikens intresse för en möjlig nyhet anses vara.

- Ju mer en möjlig nyhet handlar om kända, statusfyllda eller mäktiga personer, organisationer eller nationer.
- Ju närmare tidsmässigt, geografiskt och kulturellt en möjlig nyhet utspelar sig.
- Ju mer en möjlig nyhet kan rapporteras med hjälp av berättartekniker som tillspetsning, förenkling, polarisering, konkretion, personifiering, intensifiering och stereotypisering.
- Ju mer en möjlig nyhet handlar om problem och negativa företeelser.
- Ju mer en möjlig nyhet passar mediernas format.
- Ju mer nyhetskällor har subventionerat en möjlig nyhet så att den är billig att bevaka och passar nyhetsmedielogiken och nyhetsmediernas format.
- Ju mer en möjlig nyhet passar de frågor, processer eller berättelser som redan befinner sig på nyhetsmediernas dagordningar.
- Ju mindre krav en möjlig nyhet ställer på publikens förkunskaper samtidigt som den kan förväntas fånga människors intresse.
- Ju mindre resurser i form av arbetstid, personal eller pengar det krävs för att bevaka eller granska en möjlig nyhet.

Även om forskningen om nyhetsvärderingar och nyhetsurval primärt handlar om *vad* som blir nyheter så har den betydelse också för *hur* nyhetsmedier utformar rapporteringen. När de redaktionella bedömningarna av möjliga nyheter görs handlar det inte bara om deras objektiva egenskaper. Det handlar också om hur de journalistiskt kan berättas. En central teori i det sammanhanget är gestaltningsteorin (*framing theory*), vilket är en av de ledande teorierna när det gäller studier av hur medierna rapporterar om olika frågor, händelser eller processer.

Översikt av gestaltningsteorin

Sedan 1990-talet har *framing theory*, vilken på svenska oftast översätts till gestaltningsteorin, etablerat sig som en av de främsta teorierna när det gäller studier av såväl mediernas innehåll som av medieeffekter.¹ Att teorin tillämpas både vid undersökningar av mediernas innehåll och av medieeffekter – två fält vilka annars präglas av olika teoribildningar – speglar att teorin har sitt ursprung inom både sociologin och psykologin. Detta har bidragit till att det inom forskningslitteraturen finns olika definitioner av vad gestaltningar och gestaltningsteorin innebär (se bland annat D'Angelo & Kuypers 2010; Reese, et al. 2001). Vad som i stort ändå förenar forskning kring gestaltningsteorin är utgångspunkten i ett socialkonstruktivistiskt perspektiv på sociala fenomen, inklusive hur medierna gestaltar olika aspekter av verkligheten och hur människor utifrån detta skapar mening och tolkar den omkringliggande verkligheten (för översikter, se Shehata 2015; Strömbäck 2014).

En av de första att tillämpa teorin inom journalistikforskningen var Tuchman (1978). Enligt henne fungerar nyheterna som ett fönster mot omvärlden, men likt vanliga fönster kan de aldrig ge en neutral eller heltäckande bild av omvärlden. Vad man ser genom ett fönster beror bland annat på var fönstret är placerat, hur stort det är och var man själv befinner sig i relation till fönstret. Vilken bild av världen man får genom att ta del av nyheterna beror på likartat sätt bland annat på vad de handlar om, vilka ord som används och vilket perspektiv eller vilken vinkel nyheterna utgår från.

Som en teori om mediernas innehåll bygger gestaltningsteorin på att det inte går att beskriva verkligheten precis som den är. En orsak till det är, som tidigare poängterats, att verkligheten i princip är obegränsad medan nyheternas format är begränsade. Journalistik handlar därmed alltid om att välja och välja bort. Det gäller allt från val av ämne och attribut till berättarperspektiv, källor och fakta. För det andra är all kommunikation beroende av språket, och språket är aldrig neutralt. Sammantaget gör detta att nyheterna inte bör ses som spegelbilder av verkligheten. Istället bör de betraktas som sociala (re)konstruktioner och gestaltningar av verkligheten.

Forskning som intresserar sig för mediernas innehåll fokuserar därför på hur medierna gestaltar olika frågor, företeelser eller processer i verkligheten och hur vanligt förekommande olika gestaltningar är i nyhetsjournalistiken. Som en teori om medieeffekter handlar gestaltningsteorin om hur människor påverkas av olika sätt att gestalta verkligheten. Här visar en lång rad studier att mediernas gestaltningar kan ha betydande effekter på opinionen (Arendt & Matthes 2014; Iyengar 1991; Price, et al. 1997).

En viktig distinktion inom forskningen är mellan *generiska* och *sakfrågespecifika* gestaltningar (de Vreese 2005). Med generiska gestaltningar avses gestaltningar som kan tillämpas nästan oavsett vilka frågor som rapporteringen handlar om. Ett exempel på en generisk gestaltning är konfliktgestaltning, som utmärks av att rapporteringen fokuserar på och betonar konflikter som råder i en fråga eller process. Med sakfrågespecifika gestaltningar avses gestaltningar som är relevanta endast i relation till specifika sakfrågor, händelser eller aktörer. Det kan exempelvis handla om hur skattesänkningar eller invandring gestaltas.

Inom forskningen finns det olika definitioner av vad som utgör en gestaltning (se bland annat D'Angelo & Kuypers 2010; Reese et al. 2001), men en av de mest citerade definitionerna av gestaltningsprocessen och vad gestaltande innebär har formulerats av Entman (1993, s. 52). Enligt honom innebär att gestalta "att välja vissa aspekter av en uppfattad verklighet och göra dem mer framträdande i en kommunicerande text, på ett sätt som framhäver vissa specifika problembeskrivningar, orsaksförklaringar, moraliska värderingar och/eller sätt att lösa problem". Med avseende på nyhetsjournalistiken innebär gestaltande med andra ord att framställa verkligheten på ett specifikt sätt genom att lyfta fram vissa aspekter av det nyheterna handlar om – och därmed tona ned eller bortse från andra – och göra dem mer framträdande i en nyhet. Det kan ske exempelvis genom val av perspektiv, attribut, intervjupersoner, tonalitet, fakta eller bilder. Genom att gestalta en fråga, företeelse eller process på ett specifikt sätt ger nyhetsjournalistiken företräde till vissa tolkningar och problemformuleringar framför andra. Direkt eller indirekt ger den också företräde till vissa normativa bedömningar och förslag till lösningar framför andra. Låt oss ge tre exempel från forskningen kring gestaltningseffekter.

Det första exemplet handlar om den debatt som varit i USA kring en speciell form av sen abort som ofta kallas "partial-birth abortion". I en studie av Simon och Jerit (2007) undersöktes hur ofta orden *bebis* respektive *foster* användes i debatten i den amerikanska kongressen och i New York Times, samt hur det påverkade opinionens stöd för att förbjuda denna form av abort. Bland annat gjorde de experiment där deltagarna fick läsa en artikel där antingen ordet *bebis* eller *foster* användes, och sedan uppge om de ansåg att den här typen av abort skulle vara tillåten eller förbjudas. Resultaten visade bland annat att gestaltningen av ingreppet som att det handlar om *foster* ledde till minskat motstånd mot ingreppet (och omvänt). Detta exempel illustrerar att gestaltningseffekter kan uppstå enbart genom att använda olika ord för att beskriva en fråga.

Ett andra exempel handlar om betydelsen av hur kontroversiella grupper gestaltas för huruvida människor anser att de ska ha rätt att hålla möten på offentlig plats. Mer specifikt gjorde Nelson, Clawson och Oxley (1997) en experimentell studie som undersökte stödet för Ku Klux Klans rätt att hålla möten på offentlig plats beroende av om frågan gestaltades som om den handlade om yttrandefrihet respektive allmän ordning på offentliga platser. När frågan gestaltades som om den handlade om yttrandefrihet betonade nyheterna att den handlade om gruppens rätt att yttra sig och allmänhetens rätt att ta del av gruppens åsikter. När frågan gestaltades som om den handlade om den allmänna ordningen på offentliga platser betonades att den handlade om risken för upplopp och konfrontationer med motståndare till gruppen. Resultaten visade att människor som exponerades för yttrandefrihetsgestaltningen uttryckte större stöd för att kontroversiella grupper som Ku Klux Klan ska få hålla offentliga möten jämfört med dem som exponerades för allmän ordning-gestaltningen.

Det tredje exemplet handlar om hur stödet för begränsningar av välfärdsförmåner påverkas av i vilken grad mottagarna av välfärdsförmåner gestaltas som om de är i verkligt behov av dem. Mer specifikt har Slothuus (2007) undersökt hur stödet för ett regeringsförslag i Danmark om begränsningar av arbetslöshetsersättningen påverkades av om människor exponerades för en jobbgestaltning respektive en behovsgestaltning. Medan jobbgestaltningen gestaltade frågan som att minskad

arbetslöshetsersättning skulle leda till att fler aktivt sökte jobb och att fler skulle kunna få jobb om de ansträngde sig, innebar behovsgestaltningen att frågan gestaltades som om minskad arbetslöshetsersättning skulle drabba personer som var i verkligt behov av sådan ersättning och att nedskärningar skulle leda till ökad fattigdom. Resultaten visade bland annat att de som exponerades för jobbgestaltningen ansåg att mottagarna av arbetslöshetsersättning var mindre behövande jämfört med dem som exponerades för behovsgestaltningen. Det gjorde dem också mer positiva till förslaget att minska arbetslöshetsersättningen än dem som exponerades för behovsgestaltningen.

Dessa exempel illustrerar inte bara att frågor och företeelser kan gestaltas på olika sätt, utan också att det påverkar hur människor uppfattar olika aspekter av verkligheten och, i förlängningen, deras inställning till olika politiska förslag. Ibland kan det till och med räcka med att byta enstaka ord för att gestaltningseffekter ska uppstå. Det innebär inte att effekter alltid uppstår. Vilka effekter som uppstår, hur starka de är och vilka som är mest mottagliga beror på faktorer kopplade till såväl medieinnehållet som mottagarna och den kontext i vilken människor exponeras för olika gestaltningar. Dit hör bland annat i vilken grad det råder en effektiv konkurrens mellan likvärdiga gestaltningar, hur frekvent människor exponeras för dem och i vilken grad de återspeglar de värderingar som människor redan har (Chong & Druckman 2007; Schemer, et al. 2012).

Som tidigare nämntes är forskningen kring effekter bara en del av gestaltningsteorin. En annan del av gestaltningsforskningen fokuserar på mediernas innehåll. Gestaltningsteorin fungerar i det sammanhanget som ett teoretiskt redskap för att identifiera olika sätt på vilka nyhetsmedierna gestaltar en fråga, en företeelse eller en process, varefter förekomsten av olika gestaltningar undersöks. Inom den deduktivt orienterade delen inom denna forskning är det dominerande tillvägagångssättet att man på förhand – teoretiskt och utifrån tidigare forskning, studiens teori och frågeställningar – konstruerar olika gestaltningar, varefter förekomsten av dem undersöks (D'Angelo & Kuypers 2010; de Vreese 2005; Figenschou & Thorbjørnsrud 2015; Lawrence 2000; Reese et al. 2001; Semetko & Valkenburg 2000; Strömbäck, Shehata & Dimitrova 2008). Det gäller oavsett om studierna handlar om generiska eller sakfrågespecifika gestaltningar.

För förståelsen av gestaltningarnas betydelse i nyhetsjournalistiken och för opinionsbildningen bör två saker noteras. Den första är att gestaltningar, i någon mening, är ofrånkomliga. De kan vara mer eller mindre uttalade, systematiskt använda och avgränsade från alternativa gestaltningar, men varje gång någon väljer hur något ska beskrivas innebär det implicit eller explicit en form av gestaltning.² Ett vardagligt exempel skulle vara att beskriva ett glas som halvtomt eller halvfyllt, där olika sätt att beskriva mängden dryck leder tankarna i olika riktningar. Det gäller även nyhetsjournalistiken. Den andra är att gestaltningarna inte behöver vara medvetna. Hur journalistiken gestaltar olika sakfrågor kan vara genomtänkt, men det kan också vara omedvetet. Det påverkas också av hur politiska partier och andra opinionsbildare gestaltar en fråga. Det kan även bero på att vissa gestaltningar, på grund av de kulturella, sociala och politiska värderingar som dominerar i ett land, framstår som mer självklara och naturliga än andra. I vilken grad som gestaltningar bottnar i de värderingar som dominerar i ett land påverkar inte bara sannolikheten att människor påverkas av dem. Det påverkar också sannolikheten att nyhetsjournalistiken ska använda sig av dem.

Tidigare forskning om hur svenska medier rapporterar om invandring

Frågor som på olika sätt rör invandring har länge funnits på nyhetsmediernas dagordningar, men hur mycket och på vilka sätt de har behandlats av nyhetsmedierna har varierat över tid (Hultén 2006a). Våra kunskaper om hur svenska nyhetsmedier gestaltar invandring är dock förhållandevis begränsade. Det finns tre skäl till det. För det första är antalet större empiriska studier begränsat. För det andra finns det relativt få aktuella studier som fokuserar på hur medierna under 2000-talet har rapporterat kring frågor som rör invandring, flyktingar och integration (se Horsti 2008, för en översikt). Löwander (1997) fokuserar exempelvis på rapporteringen i början av 1990-talet, Hultén (2006a) på nedslag mellan åren 1945 och 2005, och Brune (2004) på olika nedslag fram till 2000. För det tredje finns det relativt få studier som handlar om hur medierna rapporterar kring just invandring. Vanligare är att studier fokuserar exempelvis på rasism och antirasism (Löwander 1997), hur invandrare

och flyktingar – de ”andra”, främlingarna – beskrivs (Brune 2004; Hultén 2006a, 2006b), diskriminering och exkludering av personer med utländsk bakgrund (Brune 2004) eller representationen av människor med utländsk bakgrund i journalistiken (Asp 2002; Ghersetti 2009; Graf 2015).

Med detta sagt visar forskning att det finns några återkommande mönster i svenska nyhetsmediers rapportering i frågor som rör invandring, flyktingar och integration.

Ett mönster är att nyhetsjournalistiken i stor utsträckning fokuserar på invandring av flyktingar snarare än på andra typer av invandring, och att flyktingmottagande i hög grad framställs som ett problem och asylsökande som ”en ansiktslös ström och som ett renodlat politiskt och polisiärt problem” (Brune 2004, s. 346). Relativt ofta utgår nyheterna från ett myndighetsperspektiv där fokus ligger på de utmaningar som flyktingmottagandet innebär för svenska myndigheter. Brune (2004, s. 346) konstaterar exempelvis att: ”Tankefiguren flyktingström = kaos uppträder i politisk diskurs och nyhetsdiskurs över flyktingfrågorna under hela 1900-talet”. I den gestaltningen framställs konflikten som driver nyhetsrapporteringen som om den står mellan gränsvaktande och andra myndigheter å ena sidan och den mer eller mindre okontrollerade ”strömmen” av flyktingar å den andra.

Ett annat, delvis motstridigt, mönster visar sig när nyhetsrapporteringen handlar om enskilda – och ofta utvisningshotade – flyktingar. I dessa nyheter ligger fokus på enskilda flyktingärenden, och vanligt är att dessa nyheter utgår från och tar de enskilda flyktingarnas parti. Den konflikt som driver nyhetsrapporteringen i denna nyhetsgestaltning är konflikten mellan de enskilda individernas rätt mot den byråkratiska övermakten – en variant av David mot Goliat (Asp 2002; Brune 2004).

Ett tredje mönster är att det är förhållandevis sällan som personer med utländsk bakgrund själva kommer till tals (Asp 2002; Ghersetti 2009). Forskning visar också att det är relativt vanligt att ”invandrare” och ”svenskar” framställs som uteslutande kategorier (Brune 2004) och att invandrare på stereotypa sätt framställs som ”främlingarna”, ”den andre” eller ”dom” i relation till ”vi”, ”det svenska” (Brune 2004, 2006; Hultén 2006a, 2006b). När personer med utländsk bakgrund kommer till tals handlar det ofta om invandrings- och flyktingfrågor. En studie som sträcker

sig fram till 1999 konstaterar exempelvis att personer med annan etnisk bakgrund "i mycket begränsad omfattning" framträder i andra frågor än de som rör invandrings- och flyktingfrågor (Asp 2002, s. 75).

Ytterligare ett mönster är att den nyhetsjournalistiska rapporteringen kring flyktingar, invandring och integration präglas av en tydlig problemorientering (Asp 2002; Hultén 2006a). Över tid tyder forskning också på att nyhetsjournalistiken om dessa ämnen har blivit allt mer probleminriktad (Asp 2002; Hultén 2006a). Medan invandring på exempelvis 1960-talet i hög grad skildrades "som en nödvändig resurs för byggandet av välfärdsstaten" så framställs den sedan 1980-talet snarare som "ett samhällsproblem, hot mot välfärdssamhället och som belastning för kommunerna" (Hultén 2006a, s. 213). Ofta kopplas invandrare även samman med kriminalitet, brotts- och rättsfrågor (Brune 2004; Hultén 2006). Paradoxalt nog visar forskning samtidigt att debatten kring mediernas bevakning, redan i början av 1990-talet, präglades av temat "att nyheterna tidigare inte har talat klarspråk om invandringens negativa aspekter, och att medierna därigenom riskerar att förlora allmänhetens förtroende och ge utrymme för osaklig och främlingsfientlig ryktes-spridning" (Brune 2004, s. 348). Det är en tankefigur som känns igen även från de senaste årens debatt. Det kan samtidigt tilläggas att även internationell forskning visar att medierapporteringen om invandring och etniska minoriteter tenderar att präglas av en problemorientering och av negativa gestaltningar (Benson 2013; Boomgaarden & Vliegenthart 2009; Cheng et al. 2010; Esser et al. 2017; Lubbers, Scheepers & Wester 1998; Meeusen & Jacobs 2016; Schlueter & Davidov 2013; ter Wal, d'Haenens & Koeman 2005; van Klingeren et al. 2015).

Ett femte mönster är att det är tämligen sällan som journalistiken ifrågasätter den officiella migrationspolitiken i stort. Det framkommer bland annat av Hulténs avhandling (2006a), som undersöker rapporteringen om invandring och personer med utländsk bakgrund i ett urval tidningar vart tionde år mellan 1945 och 2005. Även om journalistiken vid olika tidpunkter har varit kritisk mot delar av migrationspolitiken, exempelvis i samband med utvisning av enskilda individer, är en av hennes slutsatser att journalistiken "har bidragit till att ge legitimitet åt en officiell migrationspolitisk hållning" (Hultén 2006a, s. 214). Detta kan relateras till

den så kallade *indexing-teorin*, enligt vilken nyhetsjournalistiken i stort tenderar att avspegla de konfliktlinjer som dominerar den officiella politiska debatten (Bennett 1990; Shehata 2010). Om den officiella migrationspolitiken har ett brett stöd bland de etablerade partierna kan den därför förväntas sätta ramarna för den nyhetsjournalistiska rapporteringen.

Samtidigt som tidigare forskning visar att det finns ett antal mönster i hur svensk nyhetsjournalistik rapporterar om frågor som rör invandring, flyktingar och integration är det oklart i vilken grad dessa är giltiga för den nyhetsjournalistiska rapporteringen under 2010-talet. Någon större aktuell undersökning av den nyhetsjournalistiska rapporteringen under de senaste åren finns inte, med undantag för en internationellt komparativ studie som genomförts på uppdrag av UNHCR (Berry, Garcia-Blanco & Moore 2015). Sverige är ett av de länder som ingår i den studien, som omfattar tidsperioden 1 augusti 2014–1 april 2015. För svensk del har dock bara cirka 300 artiklar undersökts, och det urvalet omfattar såväl nyhetsartiklar som ledarartiklar och debattartiklar. Dessa behandlas dessutom likvärdigt i studien.³ Det är därför oklart i vilken grad resultaten är giltiga för nyhetsjournalistiken. Med det sagt visar resultaten att de vanligaste temana i svenska medier var ”politiska reaktioner/förslag”, följt av ”invandringens omfattning” och ”humanitära aspekter” (s.134), och att de vanligaste nyhetskällorna var inrikespolitiska aktörer (s. 128). De visar också att de partier som oftast kom till tals i denna rapportering var Moderaterna och Sverigedemokraterna (s. 128).

När det gäller forskning om hur nyhetsjournalistiken gestaltar invandring – till skillnad från exempelvis invandrare eller integration – och hur invandringen påverkar Sverige saknas det i stort aktuella studier. Det närmaste man kommer är en studie av hur ledarsidorna i svensk rikstäckande press skrivit om invandring och integration under tidsperioden 2010-2015 (Bolin et al. 2016). Den visar bland annat att ledarsidorna skriver allt mer om frågor som rör invandring och integration, framförallt sedan 2014, och att negativa gestaltningar dominerar över positiva gestaltningar. Av de undersökta ledarartiklarna dominerades 17 procent av en negativ gestaltning och 3 procent av en positiv gestaltning. I övriga fall var gestaltningen av invandring balanserad eller neutral. Utifrån detta dras slutsatsen att det inte finns

något stöd för tankefiguren att svenska tidningar inte rapporterar om invandring och integration eller för att de skulle ge en överdrivet positiv bild av invandringen (Bolin et al. 2016). Åtminstone inte när det gäller ledarsidorna. Frågan är om dessa slutsatser är giltiga också för den nyhetsjournalistiska rapporteringen.

Hypoteser

Syftet med föreliggande studie är att undersöka hur svensk nyhetsjournalistik rapporterar om invandring. Tre hypoteser ska prövas givet de empiriska data vi har tillgängliga i den här studien. Hypoteserna bottnar antingen i tidigare forskning om den svenska nyhetsrapporteringen om invandring, eller teori och tidigare forskning om faktorer som mer generellt påverkar mediernas och nyhetsjournalistikens innehåll.

Den första hypotesen (H₁) är att *nyhetsrapporteringen kan förväntas handla mer om invandringen av flyktingar och asylsökande än om andra former av invandring*. Den grundar sig på att tidigare forskning har visat att nyhetsjournalistiken i såväl Sverige (Brune 2004) som i andra länder (Lubbers, Scheepers & Wester 1998) tenderar att fokusera just på invandringen av flyktingar och asylsökande, men det finns även teoretiska skäl att förvänta sig ett sådant resultat. Dit hör att invandringen av flyktingar och asylsökande är mindre kontrollerad och ofta genererar mer politiska konflikter än andra typer av invandring, vilket ökar nyhetsvärdet. Detsamma följer av det faktum att invandring av flyktingar och asylsökande ofta kräver mer administrativa insatser och resurser. Ytterligare ett, nära relaterat, skäl handlar om att nyhetsmedielogiken och etablerade nyhetsfaktorer premierar potentiella nyheter som rymmer drama och konflikter, och som kan berättas med berättartekniker såsom tillspetsning, förenkling, konkretion och personifiering, och att invandringen av flyktingar och asylsökande därför stämmer bättre överens med nyhetsmedielogiken än andra typer av invandring. Eftersom det finns ett samband mellan flyktinginvandring och olika konflikthärddar i världen finns det också en koppling till rapporteringen om krig och konflikter i världen. Rapporteringen kring flyktingar och asylsökande fungerar i den meningen som en inrikes spegling av utrikesrapporteringen.

Den andra hypotesen (H₂) är att *negativa gestaltningar av invandringen och hur den påverkar Sverige är vanligare än positiva gestaltningar*. Den grundar sig på att tidigare forskning – såväl nationell som internationell – har visat att rapporteringen om invandring, flyktingar och integration präglas av en tydlig problemorientering och av negativa snarare än av positiva nyheter. Relevant i det sammanhanget är också att tidigare forskning visar att nyhetsrapporteringen generellt sett tenderar att präglas av en negativ bias (Esser et al. 2017; Lengauer et al. 2012; Strömbäck & Nord 2016). Det är inget unikt för rapporteringen kring invandring. Negativitet anses sedan länge vara ett av de mest centrala nyhetsvärdena (Galtung & Ruge 1965; Harcup & O'Neill 2016), och det kan förväntas avspegla sig i hur medierna gestaltar invandring och hur den påverkar Sverige.

Den tredje hypotesen (H₃) är att *skillnaderna mellan hur tidningarna rapporterar om invandring kan förväntas vara relativt små*. Den grundar sig på att traditionella nyhetsmedier, vilket diskuterades tidigare, utgör delar av samma nyhetsinstitution (Cook 2005; Esser 2013; Strömbäck & Esser 2014). Det innebär bland annat att de i grunden påverkas av samma faktorer relaterade till det sociala systemet och den institutionella nivån (Shoemaker & Reese 2014), och att nyhetsmedielogiken är relativt likartad. Detta påverkar även nyhetsrapporteringen om invandring. Det betyder inte att nyhetsrapporteringen om invandring kan förväntas vara identisk, men att de skillnader som finns bör handla om nyanser snarare än art.

Slutnoter kapitel 2

1. Ibland översätts "framing" även till "inramning" och "frames" till ramar eller tolkningsramar.
2. Det finns dock olika åsikter inom forskningen när det gäller vad som ska räknas som en gestaltning. Att gå in på den debatten ligger dock utanför den här rapportens ramar.
3. De medier som ingår i undersökningen är Aftonbladet, Dagens Nyheter och Sydsvenska Dagbladet.

3. Metod och material

För att undersöka hur svensk rikstäckande press på nyhetsplats rapporterar om invandring har en kvantitativ innehållsanalys genomförts. Det är den vanligast förekommande metoden för att undersöka större mängder mediematerial. I kommande avsnitt redogör vi för studiens avgränsningar, genomförande och begränsningar.

Studiens avgränsningar

Även om det vore önskvärt kan ingen studie empiriskt undersöka allt. Avgränsningar är alltid nödvändiga. I det här fallet har tre huvudsakliga avgränsningar gjorts. Den första handlar om urvalet av medier. Där omfattar studien svensk rikstäckande press, närmare bestämt Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Aftonbladet och Expressen. Skälet till att avgränsa studien till svensk rikstäckande press handlar om resurstillgång i kombination med tillgången till och möjligheten att via sökord identifiera relevanta undersökningsenheter.

Den andra avgränsningen handlar om urvalet av artiklar. Analysenheten utgörs av hela artiklar, och givet studiens syfte är den avgränsad till artiklar publicerade på nyhetsplats i de utvalda tidningarna. Med nyhetsplats avses de delar av respektive tidning där nationella och internationella nyheter liksom ekonominyheter publiceras. Så kallade nyhetsanalyser och krönikor är inkluderade i urvalet under förutsättning att de är publicerade på nyhetsplats och skrivna av tidningarnas egna journalister. Artiklar publicerade på annan plats än nyhetsplats, exempelvis på ledarsidor eller kultursidor, ingår inte i urvalet.

Relevanta artiklar identifierades genom en sökning i mediearkivet Retriever efter artiklar som innehåller "invand*" AND "Sverige". Genom att använda dessa sökord fångar vi upp de artiklar som innehåller ord som invandring, invandrare, invandrat.

Givet studiens syfte bedömer vi att detta urval är det mest relevanta. Det bör dock noteras att urvalet inte omfattar artiklar som – direkt eller indirekt – handlar om invandring utan att använda någon böjning av ”invand”. Dit hör exempelvis artiklar som handlar om ”flyktingar” eller ”utrikes födda” utan att använda någon böjning av ”invand”. I de fall som artiklar handlar om invandring till andra länder än Sverige krävdes att ordet ”Sverige” förekom minst två gånger för att artikeln skulle bedömas som relevant och ingå i urvalet. Inte heller inkluderas artiklar som enbart publicerades online, utan att publiceras i den tryckta versionen av tidningarna. Invandring av annat slag än av människor sorterades också bort.

Den tredje avgränsningen handlar om val av tidsperiod. Där är studien avgränsad till att omfatta perioden från och med den 1 januari 2010 till och med den 30 juni 2015. Det främsta skälet till valet av tidsperiod är att vi är intresserade av den normaljournalistiska rapporteringen om invandring, och genom att undersöka rapporteringen under flera år minskar vi risken att resultaten påverkas otillbörligt av specifika händelser vid olika tidpunkter. Det ökar möjligheten att generalisera resultaten och möjliggör analyser av förändringar över tid. Att slutpunkten sattes den 30 juni 2015 beror på den exceptionella situation som rådde hösten 2015 då Sverige tog emot ett rekordstort antal asylsökande. Även om det hade varit intressant att inkludera hösten 2015 är den perioden mindre representativ för den normaljournalistiska rapporteringen om invandring. Av det skälet, och på grund av resursbrist, valdes den tidsperioden bort.

Totalt sett resulterade urvalsprocessen i ett urval av 1951 artiklar. För att minska mängden material men samtidigt säkerställa att det slutliga urvalet är representativt för hur de olika tidningarna på nyhetsplats har rapporterat om invandring användes en slumpgenerator för att slumpa fram hälften av alla artiklar. Mer specifikt gjordes ett slumpmässigt urval på (a) hälften av alla artiklar i (b) respektive tidning och (c) år. Det urval som studien är baserad på utgörs av 968 artiklar publicerade på nyhetsplats i Aftonbladet, Expressen, Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet mellan den 1 januari 2010 och den 30 juni 2015.¹

Studiens genomförande

Metodologiskt innebär kvantitativa innehållsanalyser att man på förhand konstruerar ett kodschema och en kodbok. Medan kodschemat innehåller de variabler som ska undersökas och de variabelvärden som ska användas innehåller kodboken instruktioner för hur de olika variablerna ska tolkas och hur kodningen ska gå till. Förenklat kan varje variabel ses som en fråga som ställs till varje enskild analysenhet som ingår i urvalet.

Konstruktionen av kodschemat och kodinstruktionerna utgår från studiens syfte. För att undersöka hur mycket medierna på nyhetsplats rapporterar om olika typer av invandring konstruerades separata variabler för att mäta om artiklarna handlar om de vanligaste typerna av invandring: flyktinginvandring, anhöriginvandring, arbetskraftsinvandring från länder inom EU, arbetskraftsinvandring från länder utom EU och (åter)invandring av svenska medborgare. Eftersom det tidigt visade sig att det förekommer nyhetsartiklar som handlar om arbetskraftsinvandring utan att specificera varifrån de som invandrar kommer från lades en variabel till för att mäta hur ofta artiklarna handlar om arbetskraftsinvandring utan att det framgår om arbetskraften kommer från länder inom eller utom EU. Därutöver innehåller kodschemat också variabler som handlar om att undersöka om det nämns någon statistik över hur omfattande invandringen är och, om så är fallet, om det framgår vilken typ av invandring statistiken syftar på.

Den andra och tredje frågeställningen handlar om i vilken utsträckning invandring gestaltas som ett problem respektive en tillgång för Sverige. För att undersöka detta har vi följt det tillvägagångssätt som är brukligt i deduktivt orienterade studier som utgår från gestaltningsteorin (*framing theory*) och som använder sig av kvantitativ innehållsanalys för att undersöka mediernas gestaltningar (se exempelvis Aalberg, et al. 2012; D'Angelo & Kuypers 2010; Dimitrova & Strömbäck 2005; Matthes 2009; de Vreese 2005). Det innebär i korthet att man utifrån teori, tidigare forskning och – i de fall studierna handlar om en fråga där olika linjer kan utskiljas i den allmänna debatten – den debatt som förs, på förhand definierar och operationaliserar de gestaltningar som man bedömer är relevanta och intressanta att undersöka. I det här

fallet definierade och operationaliserade vi elva gestaltningar, varav fem är negativa och sex är positiva i förhållande till invandring och dess påverkan på Sverige. Säkerligen hade det varit möjligt att definiera och undersöka fler gestaltningar, men vår bedömning är att dessa fångar de viktigaste argumenten för hur invandring sägs påverka Sverige negativt respektive positivt.

De negativa gestaltningar som undersöks är: gestaltas invandring "som om den försvagar Sverige ekonomiskt", "som om den bidrar till kriminalitet", "som om invandrare tar jobben från infödda", "som om den försvagar den sociala sammanhållningen", och "som om den hotar svensk kultur". De positiva gestaltningar som undersöks är: gestaltas invandring "som om den stärker Sverige ekonomiskt", "som om den berikar svensk kultur", "som om den bidrar till kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden", "som om den bidrar till företagandet", "som om den bidrar till utrikeshandeln" och slutligen, "som om den bidrar till att minska de demografiska utmaningarna". Gemensamt för de negativa och de positiva gestaltningarna är att variablerna är dikotoma, det vill säga att de har två värden ("ja" och "nej"), och instruktionen att kodningen ska utgå från vilken bild en *normalläsare* ges av hur invandring påverkar Sverige. Vid tveksamma fall har frågan om respektive gestaltning besvarats med "nej".²

Av bilagan framgår kodinstruktionerna för de variabler som används i den här studien. När det gäller studiens genomförande har kodschemat och kodinstruktionerna i allt väsentligt utformats av Jesper Strömbäck. Identifieringen av relevanta artiklar och kodningen av de artiklar som ingår i urvalet har gjorts av Felicia Andersson och Evelina Nedlund.³

En mycket viktig aspekt av alla kvantitativa innehållsanalyser handlar om resultatens tillförlitlighet. Idealet är att resultaten ska gå att replikera om någon annan forskare utifrån samma förutsättningar gör om samma innehållsanalys, även om det sällan går att uppnå en hundra procentig överensstämmelse. För att testa resultatens tillförlitlighet är grundregeln att man genomför ett reliabilitetstest. Vad det innebär är att två eller fler kodare, oberoende av varandra, kodar ett urval av artiklar och att man sedan jämför i vilken grad kodningen överensstämmer. I det här fallet genomförde Nedlund och Andersson ett reliabilitetstest som omfattade

50 artiklar. Resultatet visar en överensstämmelse som varierade mellan 90 och 100 procent, beroende av variabel. För att ytterligare testa resultatens tillförlitlighet genomfördes ännu ett reliabilitetstest, där en av undersökningen i övrigt oberoende person kodade 52 artiklar. Det visade en överensstämmelse på mellan 88 och 100 procent, beroende av variabel. Sammantaget visar detta en tillfredsställande grad av tillförlitlighet.

Studiens begränsningar

Som alla studier har denna sina begränsningar. Ovan har avgränsningarna vad gäller medier och tidsperiod diskuterats, och dessa avgränsningar kan självfallet ses som begränsningar. En annan begränsning handlar om metoden. Fördelen med kvantitativa innehållsanalyser är att metoden möjliggör undersökningar av ett större material. Nackdelen är att metoden inte är optimal om man vill fånga och beskriva nyanser. Hur bra kvantitativa innehållsanalyser är på att fånga nyanser beror bland annat på antalet variabler, hur de är konstruerade och vilka variabelvärden som tillåts. Som tidigare nämnts är variablerna i den här studien dikotoma. Ett alternativ hade varit att istället konstruera variabler med fler variabelvärden. Fördelen med dikotoma variabler är att de i regel är enklare att koda och leder till högre reliabilitet: nackdelen är att de inte fångar upp lika många nyanser. På samma sätt kan det diskuteras om eller när det är optimalt att använda hela artiklar som analysenhet. Genom att istället använda exempelvis stycken som analysenheter kan en större precision uppnås, men det är mer resurskrävande samtidigt som det ökar risken för att kodningen inte fångar helheten i artiklarna.

Trots de begränsningar som finns menar vi att de avvägningar som har gjorts är rimliga givet studiens syfte.

Slutnoter kapitel 3

1. Efter att det slumpmässiga urvalet hade gjorts identifierades några artiklar som inte levde upp till urvalskriterierna, vilka ströks från det slutliga urvalet. Det förklarar att det slutliga urvalet (968 artiklar) inte är exakt hälften av det första urvalet (1951 artiklar).
2. För att förtydliga så innebär detta att det avgörande vid kodningen är vilken bild en "normalläsare" ges av hur invandring påverkar Sverige, inte om bilden ges genom det urval av "fakta", "konkreta sakförhållanden" eller citat som har gjorts eller genom en tydlig värdering från journalistens sida. En artikel kan sålunda koda som positiv eller negativ antingen genom att beskriva konkreta sakförhållanden, eller genom att beskriva fakta som är positiva eller negativa, eller genom att inkludera citat som ger en positiv eller negativ bild av invandring, eller genom att journalisten gör en positiv eller negativ värdering, eller genom en kombination. Eftersom analysenheten utgörs av hela artiklar är den helhetsbild som ges avgörande. Det innebär att om det förekommer både positiva och negativa sakförhållanden, fakta, citat eller värderande uttalanden så utgår kodningen från om det positiva eller det negativa dominerar artikeln.
3. Arbetet gjordes som en del av deras C-uppsats. Se vidare Andersson & Nedlund, 2016.

4. Invandring i medierna

Under de senaste åren har frågan om hur svenska medier bevakar invandringen till Sverige väckt mycket debatt, inte minst på sociala och digitala medier (Truedson 2016). Bland grupper som är invandringskritiska hävdas ofta att det inte går att lita på medierna när det gäller rapporteringen om invandringen och dess konsekvenser, och såväl internationellt (Beyer & Matthes 2015) som i Sverige (Andersson 2017) finns det studier som visar att många anser att invandringens negativa aspekter inte bevakas tillräckligt mycket. För svensk del finns det även studier som visar att förtroendet för mediernas rapportering om invandring är lägre än förtroendet för rapporteringen om andra samhällsområden (Andersson 2017; se även YouGov 2016). Förtroendet för svenska medier är också lägre bland grupper som är kritiska mot invandring (Ohlsson et al. 2016; Strömbäck & Karlsson 2017). Ett återkommande tema i kritiken är att medierna förtiger problem förknippade med invandring och förskönar hur invandring påverkar Sverige. Mot det står forskning som visar att medier generellt tenderar att fokusera på negativa snarare än på positiva nyheter (Esser et al. 2017; Lengauer et al. 2012), liksom forskning som visar att nyhetsrapporteringen om invandring har en slagsida åt negativa nyheter eller en problemorientering (Asp 2002; Hultén 2006a; Lubbers, Scheepers & Wester 1998; van Klingeren et al. 2015).

Vår undersökning baseras, som vi tidigare redogjort för i metodavsnittet, på 968 artiklar publicerade på nyhetsplats i Aftonbladet, Expressen, Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet mellan den 1 januari 2010 och den 30 juni 2015. Hur dessa fördelar sig per tidning och år visas av tabell 1.

Tabell 1. Studiens empiriska material fördelat per tidning och år.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Aftonbladet	51	21	34	44	55	23	228
Expressen	46	30	44	47	80	35	282
Dagens Nyheter	46	44	34	46	69	37	276
Svenska Dagbladet	36	28	28	31	44	15	182
Totalt	179	123	140	168	248	110	968

Av de 968 artiklarna utgörs 76 procent av vanliga nyhetsartiklar medan 24 procent utgörs av så kallade nyhetsanalyser. Med det avses artiklar publicerade på nyhetsplats med vinjetter som signalerar till läsaren att de innehåller någon form av journalistisk analys eller tolkning. Exempel på sådana vinjetter är "Analys" och "Nyhetsanalys".

Eftersom studien enbart omfattar rapporteringen om invandring går det inte att jämföra hur omfattande den har varit jämfört med hur mycket tidningarna har rapporterat om andra frågor. Vad resultaten ändå visar är att tidningarna har rapporterat om invandring under hela tidsperioden. Inte någon gång har det varit en osynlig fråga i den nyhetsjournalistiska rapporteringen. Resultaten tyder också på att den nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring har ökat sedan 2011, och framförallt sedan 2014.

Rapporteringen av hur många och vilka som invandrar

En central aspekt av hur nyhetsjournalistiken gestaltar olika frågor handlar om vad som inkluderas och betonas, respektive exkluderas eller tonas ned, i den nyhetsjournalistiska rapporteringen. I det här sammanhanget är en grundläggande fråga hur omfattningen av invandringen framställs och vilken typ av invandring som nyhetsjournalistiken lyfter fram.

En första fråga är därför hur de undersökta tidningarna rapporterar om hur många och vilka som invandrar till Sverige.

Till att börja med kan det konstateras att det är mycket sällan som någon statistik över invandringens omfattning nämns: i endast 3 procent av alla artiklar redovisas statistik över invandringens omfattning. En viss förändring över tid kan dock urskiljas: 2010–2013 nämndes statistik över invandringens omfattning som mest i knappt två procent av artiklarna, men 2014 och 2015 nämndes statistik i lite drygt 6 procent av artiklarna. När statistik väl anges handlar det oftast om flyktinginvandring (55 procent), följt av en kombination av olika typer av invandring eller den totala invandringen (16 procent vardera). Det kan också noteras att det sällan anges om statistiken syftar på brutto- eller nettoinvandringen. Eftersom antalet artiklar som nämner statistik över invandringen är så lågt är det inte lämpligt att bryta ned resultaten per år eller tidning.

När det gäller vilken typ av invandring som tidningarna rapporterar om har vi undersökt hur ofta tidningarna skriver om de vanligaste formerna av invandring till Sverige: invandring av anhöriga (anknytningsinvandring), flyktingar och asylsökande (flyktinginvandring), arbetskraft från länder inom respektive utanför EU/EES (arbetskraftsinvandring) samt återinvandring av svenska medborgare. Till att börja med kan det konstateras att typen av invandring framgår i endast 38 procent av artiklarna. I flertalet fall handlar artiklarna med andra ord om invandring generellt eller åtminstone om en ospecificerad form av invandring.

Om man utgår från samtliga artiklar visar resultaten – i linje med den första hypotesen – att den form av invandring som tidningarna oftast rapporterar om är invandringen av flyktingar och asylsökande (flyktinginvandring). Däremot är det sällan som de undersökta tidningarna rapporterar om arbetskraftsinvandring, oavsett vilken typ av arbetskraftsinvandring det handlar om, eller återinvandring av svenska medborgare. Det framgår av tabell 2, som visar hur stor andel av samtliga artiklar som handlar om de olika typerna av invandring, fördelat per år.

Tabell 2. Tidningarnas rapportering om olika typer av invandring 2010–2015 (%).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Genomsnitt
Flyktinginvandring	27	25	22	21	46	52	33
Anhöriginvandring	8	6	5	4	6	12	7
Arbetskraftsinvandring från länder inom EU	1	2	1	1	1	1	1
Arbetskraftsinvandring från länder utanför EU	1	4	1	4	0	3	2
Odefinierad arbetskraftsinvandring	4	6	5	2	5	6	5
Återvändande svenska medborgare	1	1	1	0	2	1	1

Anmärkning: procent avrundade till närmast hela tal. En artikel kan handla om flera typer av invandring. Resultaten för 2015 avser första halvåret. N=968. För en detaljerad beskrivning av hur de olika typerna av invandring har definierats i analysen av mediernas innehåll, se kodinstruktionerna.

Att tidningarna framförallt rapporterar om flyktinginvandring, vilket inkluderar både asylsökande och de som redan har fått uppehållstillstånd, gäller samtliga år. Över tid förstärks dessutom tidningarnas fokusering på flyktinginvandring. Mellan 2013 och 2014 mer än fördubblades andelen artiklar om flyktinginvandring, för att öka ytterligare under första halvåret 2015. Att tidningarna sällan rapporterar om andra former av invandring gäller likaledes för samtliga år. Även om de exakta andelarna skiljer sig något mellan åren är det inte några betydande förändringar det handlar om. Undantaget utgörs av andelen artiklar som handlar om anhöriginvandring, som fördubblas mellan 2014 och första halvåret 2015.

Att tidningarnas rapportering framförallt handlar om invandringen av flyktingar och asylsökande gäller samtliga tidningar. Det framgår av tabell 3, som redovisar andelen artiklar i respektive tidning som tar upp var och en av de olika typerna av invandring. Även om det finns vissa skillnader mellan tidningarna är de överlag små. Endast när det gäller hur ofta artiklarna i de undersökta tidningarna handlar om anhöriginvandring och arbetskraftsinvandring från länder utanför EU finns det

signifikanta samband.¹ Den mest noterbara skillnaden är att Dagens Nyheter oftare än de övriga tidningarna rapporterar om anhöriginvandring.

Tabell 3. Olika tidningars rapportering om olika typer av invandring, 2010–2015 (%).

	Aftonbladet	Expressen	Dagens Nyheter	Svenska Dagbladet	Genomsnitt
Flyktinginvandring	33	30	38	29	33
Anhöriginvandring	3	5	12	5	7
Arbetskrafts- invandring från länder inom EU	1	0	2	1	1
Arbetskrafts- invandring från länder utanför EU	3	0	4	0	2
Odefinierad arbets- kraftsinvandring	3	3	7	6	5
Återvändande svenska medborgare	1	1	1	2	1

Anmärkning: procent avrundade till närmast hela tal. En artikel kan handla om flera typer av invandring och de kan också handla om invandring utan att typen av invandring specificeras. N=968. För en detaljerad beskrivning av hur de olika typerna av invandring har definierats i analysen av mediernas innehåll, se kodinstruktionerna.

Som framgick tidigare är det dock vanligt att det inte framgår vilken typ av invandring som artiklarna handlar om. I en majoritet av artiklarna är typen av invandring ospecificerad. Om man räknar bort dessa, och enbart utgår från de artiklar som handlar om någon specifik form av invandring, visar resultaten ett ännu tydligare fokus på invandringen av flyktingar och asylsökande. Det framgår av tabell 4, som visar hur ofta tidningarna rapporterar om olika typer av invandring utifrån de artiklar som nämner åtminstone en specifik form av invandring.

Tabell 4. Tidningarnas rapportering när en specifik typ av invandring nämns, 2010–2015 (%).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Genomsnitt
Flyktinginvandring	87	80	80	74	89	93	86
Anhöriginvandring	27	20	18	15	12	21	18
Arbetskrafts- invandring från länder inom EU	4	5	3	4	2	2	3
Arbetskrafts- invandring från länder utanför EU	2	13	3	13	1	5	5
Odefinierad arbets- kraftsinvandring	14	18	18	8	10	10	12
Återvändande svenska medborgare	2	3	5	0	5	2	3

Anmärkning: procent avrundade till närmast hela tal. En artikel kan handla om flera typer av invandring. Resultaten för 2015 avser första halvåret. N=370. För en detaljerad beskrivning av hur de olika typerna av invandring har definierats i analysen av mediernas innehåll, se kodinstruktionerna.

Resultaten visar att av de artiklar som handlar om en viss typ av invandring så handlar i snitt 86 procent om invandring av flyktingar och asylsökande, och liksom tidigare är detta den form av invandring som dominerar samtliga år. Närmast efter följer anhöriginvandring på 18 procent, följt av odefinierad arbetskraftsinvandring på 12 procent. De övriga formerna av invandring förekommer i mycket liten utsträckning i artiklarna, trots att en och samma artikel kan handla om flera former av invandring. Detta mönster går igen för samtliga år.

De här resultaten visar ett starkt stöd för den första hypotesen (H₁), enligt vilken nyhetsrapporteringen om invandring kan förväntas handla mer om invandringen av flyktingar och asylsökande än om andra former av invandring. I linje med den tredje hypotesen (H₃) är skillnaderna mellan tidningarna överlag små. Det gäller även skillnaderna mellan åren.²

Gestaltningen av invandringens påverkan på Sverige

En central fråga, inte minst i ljuset av den politiska och opinionsmässiga polarisering som har skett kring svensk invandringspolitik under de senaste åren (Demker 2014; Truedson 2016), handlar om hur nyhetsjournalistiken gestaltar invandringens påverkan på Sverige. Gestaltar nyhetsjournalistiken invandring som om den bidrar till att förstärka eller att försvaga Sverige? Enligt den andra hypotesen (H2) kan negativa gestaltningar av invandringen och hur den påverkar Sverige förväntas vara vanligare än positiva gestaltningar.

För att studera detta har vi, som nämndes i kapitel 3, undersökt hur vanliga elva gestaltningar – fem negativa och sex positiva – av invandring och dess påverkan på Sverige är i den nyhetsjournalistiska rapporteringen. De negativa gestaltningar som undersökts är: gestaltas invandring ”som om den försvagar Sverige ekonomiskt”, ”som om den bidrar till kriminalitet”, ”som om invandrare tar jobben från infödda”, ”som om den försvagar den sociala sammanhållningen”, och ”som om den hotar svensk kultur”. Utgångspunkten vid kodningen var om en *normalläsare* av artiklarna ges bilden av att invandring försvagar Sverige ekonomiskt, bidrar till kriminalitet, etcetera (för detaljer kring hur dessa gestaltningar har definierats, se bilagan med kodinstruktionerna). Av tabell 5 framgår andelen artiklar med dessa gestaltningar, fördelat per år. Viktigt i sammanhanget är att instruktionen vid kodningen var att koda ”ja” på frågan om artiklarna innehåller de olika gestaltningarna endast om det var tydligt att så var fallet och att koda ”nej” vid tveksamma fall.

Tabell 5. Andel artiklar med olika negativa gestaltningar av invandringens påverkan på Sverige 2010–2015, fördelat per år (%).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Genomsnitt
... försvagar social sammanhållning	22	25	18	13	22	24	21
... bidrar till kriminalitet	15	8	9	6	4	11	9
... försvagar Sverige ekonomiskt	7	8	3	5	12	6	7
... tar jobben från infödda	1	0	1	2	0	1	1
... hotar svensk kultur	3	2	0	0	2	0	1

Anmärkning: procent avrundade till närmast hela tal. Resultaten för 2015 avser första halvåret. N=968. För en detaljerad beskrivning av hur de olika gestaltningarna av invandring har definierats i analysen av mediernas innehåll, se kodinstruktionerna.

Resultaten visar att samtliga negativa gestaltningar av invandringen och dess påverkan på Sverige återfinns i de undersökta tidningarna, om än i olika utsträckning. Den vanligaste av de negativa gestaltningarna är att invandring bidrar till att försvaga den sociala sammanhållningen. Detta kan delvis förklaras av att det är en ganska bred kategori. Givet kodinstruktionerna kan det exempelvis handla om artiklar som framställer det som om invandring bidrar till lägre social tillit, sjunkande förtroende för samhälleliga institutioner eller ökad splittring och konflikter mellan olika grupper. Det kan också handla om att det finns en skillnad eller en konflikt mellan ”vi och dom” och att invandring bidrar till ökad segregation mellan grupper.

Den näst vanligaste av de negativa gestaltningarna handlar om att invandring bidrar till kriminalitet. Det kan exempelvis handla om artiklar som lyfter fram brottslighet bland personer som har invandrat eller invandrades representation i brottsstatistiken, eller om enskilda brott om det explicit framgår att gärningspersonen har utländsk bakgrund. Därefter följer gestaltningen att invandring bidrar till att försvaga Sverige ekonomiskt. Det kan exempelvis handla om artiklar som betonar olika kostnader som invandring för med sig, men också om artiklar som framställer det som om invandring leder till en sämre ekonomisk tillväxt eller som om den hotar välfärden.

Till skillnad från dessa gestaltningar är det överlag sällan som nyhetsjournalistiken gestaltar invandring som om den hotar svensk kultur eller som om invandrare tar jobben från infödda. Dessa gestaltningar förekommer, men inte särskilt ofta.

När det gäller förändringar över tid visar resultaten att förekomsten av de olika negativa gestaltningarna varierar mellan de undersökta åren.³ Några entydiga trender går dock inte att utläsa. De negativa gestaltningarna har varken blivit mer eller mindre vanliga. Gestaltningen att invandring försvagar Sverige ekonomiskt var exempelvis vanligast år 2014, medan gestaltningen att invandring bidrar till kriminalitet var vanligast år 2010, följt av 2015. Gestaltningen att invandring försvagar den sociala sammanhållningen var ungefär lika vanlig 2010–2011 och 2014–2015, men mindre vanlig under perioden 2012–2013.

Andel artiklar med olika negativa gestaltningar i de undersökta tidningarna redovisas i tabell 6.

Tabell 6. Andel artiklar med olika negativa gestaltningar av invandringens påverkan på Sverige 2010–2015, fördelat per tidning (%).

	Aftonbladet	Expressen	Dagens Nyheter	Svenska Dagbladet	Genomsnitt
... försvagar social sammanhållning	24	22	17	19	21
... bidrar till kriminalitet	10	8	7	10	9
... försvagar Sverige ekonomiskt	9	7	8	5	7
... tar jobben från infödda	1	0	1	0	1
... hotar svensk kultur	2	0	1	2	1

Anmärkning: procent avrundade till närmast hela tal. N=968.

Resultaten visar överlag relativt små skillnader mellan tidningarna, även om en svag tendens kan skönjas att kvällstidningarna är mer benägna att gestalta invandring som om den bidrar till att försvaga den sociala sammanhållningen. Det är den enda skillnad som möjligen skulle kunna kopplas till tidningstyp (morgontidning respektive kvällstidning). Resultaten visar också att gestaltningen att invandring bidrar till kriminalitet är något vanligare i Svenska Dagbladet och Aftonbladet än i de övriga tidningarna. Likheter mellan tidningarna är dock större än skillnaderna, och det finns inga signifikanta samband mellan tidning och hur vanliga de negativa gestaltningarna är.

När det gäller de positiva gestaltningarna har sex gestaltningar undersökts: gestaltas invandring "som om den stärker Sverige ekonomiskt", "som om den berikar svensk kultur", "som om den bidrar till kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden", "som om den bidrar till företagandet", "som om den bidrar till utrikeshandeln" och "som om den bidrar till att minska de demografiska utmaningarna". Utgångspunkten vid kodningen var återigen om en *normalläsare* av artiklarna ges bilden av att invandring stärker Sverige ekonomiskt, bidrar till företagandet, etcetera (för detaljer kring hur gestaltningarna har definierats, se bilagan med kodinstruktionerna). Av tabell 7 framgår andelen artiklar med de positiva gestaltningarna, fördelat per år. Precis som när det gäller de negativa gestaltningarna var instruktionen vid kodningen att koda "ja" på frågan om artiklarna innehåller de olika gestaltningarna endast om det var tydligt att så var fallet och att koda "nej" vid tveksamma fall.

Tabell 7. Andel artiklar med olika positiva gestaltningar av invandringens påverkan på Sverige 2010–2015, fördelat per år (%).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Genomsnitt
... bidrar till kompetensförsörjning	6	10	4	4	5	12	6
... stärker Sverige ekonomiskt	4	4	1	4	2	11	4
... berikar svensk kultur	2	2	2	1	2	4	2
... bidrar till företagande	4	2	0	2	2	1	2
... bidrar till bättre demografi	2	4	2	2	1	4	2
... bidrar till utrikes-handel	2	0	0	0	0	1	1

Anmärkning: procent avrundade till närmast hela tal. Resultaten för 2015 avser första halvåret. N=968. För en detaljerad beskrivning av hur de olika gestaltningarna av invandring har definierats i analysen av mediernas innehåll, se kodinstruktionerna.

Ett första resultat är att positiva gestaltningar av invandringen och dess påverkan på Sverige är mindre vanliga än negativa gestaltningar. Den vanligaste positiva gestaltningen är att invandring bidrar till kompetensförsörjningen på den svenska arbetsmarknaden. Givet kodinstruktionerna kan det exempelvis handla om artiklar som lyfter fram att invandrade fyller olika luckor på arbetsmarknaden genom att många inom olika yrken har utländsk bakgrund, att det skulle finnas fler bristyrken utan invandrad arbetskraft eller att många av dem som arbetar på svensk arbetsmarknad har utländsk bakgrund. Den näst vanligaste gestaltningen handlar om att invandring stärker Sverige ekonomiskt, exempelvis genom att bidra till produktivitet eller den ekonomiska tillväxten. Det kan också handla om att artikeln betonar ekonomiska vinster som invandring, på kort eller lång sikt, för med sig. De övriga positiva gestaltningarna präglar endast någon enstaka procent av alla artiklar.

När det gäller förändringar över tid visar resultaten att det finns ett par signifikanta samband mellan år och hur vanliga de positiva gestaltningarna är.⁴ Precis som när

det gäller de negativa gestaltningarna går det dock inte att utläsa några entydiga trender. Visserligen var gestaltningarna att invandring bidrar till kompetensförsörjningen och till att stärka Sverige ekonomiskt vanligare under första halvåret 2015 än de närmaste föregående åren, men det går inte att säga om det var en tillfällighet.

När det gäller skillnader mellan de fyra tidningarna visar resultaten, som framgår av tabell 8, att de överlag är små. Två undantag finns emellertid, och det är att gestaltningarna att invandring bidrar till kompetensförsörjningen och till att stärka Sveriges ekonomiskt är vanligare i Dagens Nyheter än i övriga undersökta tidningar.⁵

Tabell 8. Andel artiklar med olika positiva gestaltningar av invandringens påverkan på Sverige 2010–2015, fördelat per tidning (%).

	Aftonbladet	Expressen	Dagens Nyheter	Svenska Dagbladet	Genomsnitt
... stärker Sverige ekonomiskt	2	3	8	1	4
... berikar svensk kultur	1	1	2	4	2
... bidrar till kompetensförsörjning	3	6	12	3	6
... bidrar till företagande	1	3	2	1	2
... bidrar till utrikeshandel	0	0	1	0	1
... bidrar till bättre demografi	2	1	4	3	2

Anmärkning: procent avrundade till närmast hela tal. N=968.

En slutsats som kan dras utifrån dessa resultat att det är vanligare att nyhetsjournalistiken gestaltar invandring och dess påverkan på Sverige på ett negativt än på ett positivt sätt, vilket bekräftar vår andra hypotes. De nyhetsjournalistiska gestaltningar av invandring som är vanligast är alla negativa, och den negativa gestaltning

som är mest förekommande (*invandring försvagar den sociala sammanhållningen*) är mer än tre gånger vanligare än den positiva gestaltning som är vanligast (*invandring bidrar till kompetensförsörjningen*). Även den tredje hypotesen, enligt vilken skillnaderna mellan hur tidningarna rapporterar om invandring kan förväntas vara relativt små, får stöd av våra resultat. Det finns vissa skillnader mellan hur tidningarna har rapporterat om invandring, och det gäller både vilken typ av invandring de rapporterar om och hur vanliga de negativa och positiva gestaltningarna av invandring är, men de är överlag små. Inte heller finns det några tydliga mönster vad gäller skillnader mellan olika år.

Vid sidan av detta har vi också undersökt om artikeltypen har betydelse, det vill säga om det finns några skillnader beroende på om artiklarna utgör vanliga nyhetsartiklar eller så kallade nyhetsanalyser. Överlag visar dessa analyser att det inte har någon egentlig betydelse.⁶

Slutnoter kapitel 4

1. Sambandet mellan tidning och hur ofta artiklarna handlar om anhöriginvandring (Cramer's V) är ,143 ($p = ,000$) medan sambandet mellan tidning och hur ofta artiklarna handlar om arbetskraftsinvandring från länder utanför EU (Cramer's V) är ,116 ($p = ,005$).
2. Dock finns det signifikanta samband mellan vilket årtal artiklarna publicerades och hur ofta de olika typerna av invandring behandlades när det gäller flyktinginvandring (Cramer's $V = ,177$, $p = ,040$) och arbetskraftsinvandring från länder inom EU (Cramer's $V = ,226$, $p = ,002$).
3. De signifikanta sambanden gäller årtal och att invandring gestaltas "som om den försvagar Sverige ekonomiskt" (Cramer's $V = ,119$, $p = ,017$), "som om den bidrar till kriminalitet" (Cramer's $V = ,136$, $p = ,003$), och "som om den hotar svensk kultur" (Cramer's $V = ,112$, $p = ,032$).
4. De signifikanta sambanden gäller årtal och att invandring gestaltas "som om den bidrar till kompetensförsörjningen" (Cramer's $V = ,110$, $p = ,040$) och "som om den stärker Sverige ekonomiskt" (Cramer's $V = ,145$, $p = ,001$).
5. Sambanden mellan tidning och hur vanlig gestaltningen att "invandring bidrar till kompetensförsörjningen" (Cramer's V) är ,153 ($p = ,000$) medan sambandet mellan tidning och hur vanlig gestaltningen att "invandring bidrar till att stärka Sverige ekonomiskt" (Cramer's V) är ,146 ($p = ,000$).
6. Det enda signifikanta sambandet gäller andelen artiklar som handlar om anhöriginvandring, som är högre i nyhetsartiklar (8 procent) än i nyhetsanalyser (4 procent). Sambandet är dock svagt (Cramer's $V = ,064$, $p = ,047$).

5. Nyhetsjournalistikens gestaltningar och "verkligheten"

Hur de undersökta tidningarna på nyhetsplats har rapporterat om och gestaltat invandring är en sak. Hur nyhetsrapporteringen förhåller sig till den verklighet som rapporteringen handlar om är en annan (se exempelvis Vliegenthart & Boomgaarden 2007; van Klinger, et al. 2015). Ur ett demokratiskt perspektiv är idealet att journalistiken ska tillhandahålla sådan information som människor behöver för att fritt och självständigt kunna ta ställning i samhällsfrågor (Kovach & Rosenstiel, 2014). Det i sin tur förutsätter att den information som förmedlas är korrekt, relevant och rättvisande.

I linje med studiens delsyfte diskuterar vi nedan hur den nyhetsjournalistiska rapporteringen i de undersökta tidningarna förhåller sig till den verklighet som rapporteringen handlar om och huruvida den ger en rättvisande bild av verkligheten. Det är dock lättare sagt än gjort, av det enkla skälet att verkligheten är komplex. Vidare är officiell statistik och forskning sällan heltäckande eller ger entydiga svar på hur verkligheten är beskaffad. För att kunna bedöma relationen mellan nyheterna och verkligheten krävs som ett minimum tillgång till både så kallad *intramediedata* – det vill säga mediernas rapportering av en fråga, händelse eller företeelse – och *extramediedata* – det vill säga fakta och statistik som är oberoende av den journalistiska rapporteringen (Rosengren, 1970; Hvitfelt, 1989). Ju mer komplexa frågor eller företeelser det handlar om, desto svårare är det att hitta tillförlitlig extramediedata.

När det gäller hur mycket medierna rapporterar om olika typer av invandring går det emellertid att jämföra med officiell statistik över invandringen till Sverige.¹ Enligt den officiella statistiken invandrade totalt 625 071 personer under perioden 2010–2014 (Migrationsverket 2015a; SCB Befolkningsstatistik). Med det avses antalet personer som beviljades uppehållstillstånd i Sverige plus återinvandrade

svenska medborgare. Statistiken omfattar de som fått uppehållstillstånd som arbetskraftsinvandrare, anhöriga, studenter, flyktingar och skyddsbehövande, samt svenska medborgare som återvände till Sverige efter att varaktigt ha bott utomlands. Däremot omfattas inte asylsökande vars ärenden inte avgjordes under den aktuella tidsperioden och inte heller de som fick avslag på sin ansökan. Av tabell 9 framgår hur de personer som fick uppehållstillstånd 2010–2014 fördelade sig i olika kategorier.

Tabell 9. Bruttoinvandringen till Sverige 2010–2014.

	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Anhöriginvandring	30 287	32 469	41 156	40 026	42 435	186 373
Återvändande svenska medborgare	19 765	20 615	20 462	20 484	20 866	102 192
Flyktingar, skyddsbehövande och övriga*	12 130	12 726	17 405	28 998	35 642	106 901
Invandring från länder inom EU/EES**	18 480	23 226	25 501	20 712	7 394	95 313
Invandring från länder utanför EU/EES	16 373	17 877	19 936	19 292	15 872	89 350
Gäststuderande	14 188	6 836	7 092	7 559	9 267	44 942

Källa: Migrationsverket 2015a, SCB Befolkningsstatistik 2017. Statistiken avser personer som beviljats uppehållstillstånd plus återinvandrade svenska medborgare.

* Humanitära skäl, särskilt och synnerligen ömmande omständigheter, verkställighetshinder etc. Se Migrationsverket 2015a.

** Från den 1 maj 2014 behöver EU-medborgare inte registrera sin uppehållsrätt hos Migrationsverket, vilket förklarar varför siffran över arbetskraftsinvandring från länder inom EU/EES är mycket lägre 2014 än tidigare år. Det innebär också att statistiken underskattar den faktiska arbetskraftsinvandringen.

Statistiken visar att den vanligaste formen av invandring under 2010–2014 var anhöriginvandring, följt av återinvandring av svenska medborgare, flyktingar och skyddsbehövande och invandring från länder inom EU/EES. Viktigt att notera är att statistiken avser bruttoinvandring, dvs. antalet invandrande oberoende av antalet utvandrande. Under perioden 2010–2014 utvandrade 253 731 personer från Sverige, vilket betyder att nettoinvandringen var cirka 60 procent av bruttoinvand-

ringen.

Under perioden 2010–2014 ansökte totalt 240 914 personer om asyl i Sverige, fördelat per år enligt tabell 10. Andelen asylsökande som fick bifall varierar mellan åren. Under åren 2010–2014 var bifallsandelen av antalet avgjorda ärenden 28, 30, 34, 49 respektive 58 procent.²

Tabell 10. Antalet asylsökande till Sverige 2010–2014.

	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Antalet asylsökande till Sverige	31 819	29 648	43 887	54 259	81 301	240 914

Källa: Migrationsverket 2017.

Om man ser till alla grupper som invandrat eller ansökt om uppehållstillstånd i Sverige under tidsperioden 2010–2014, visar statistiken att flyktingar och asylsökande var den största gruppen, följt av anhöriga, återvändande svenska medborgare och invandring från länder inom EU/EES.

Jämför vi detta med den nyhetsjournalistiska rapporteringen beror utfallet i hög grad på om man utgår från de som *ansökte* om uppehållstillstånd eller de som beviljades uppehållstillstånd i Sverige. Definierar man flyktinginvandrare som de asylsökande som beviljades uppehållstillstånd finns det en tydlig obalans i relation till medierapporteringen. Medan invandringen i termer av de som fick uppehållstillstånd under den aktuella tidsperioden dominerades av anhöriginvandring dominerades den nyhetsjournalistiska rapporteringen av flyktinginvandring. Obalansen kvarstår även om man skulle hänföra så kallade flyktinganhöriga till kategorin ”flyktingar och skyddsbehövande” istället för till kategorin ”anhöriginvandring”. Under åren 2010–2014 klassificerades 37 873 anhöriginvandrare, motsvarande cirka 20 procent, som flyktinganhöriga (Migrationsverket 2015). För man över dessa individer till kategorin ”flyktingar och skyddsbehövande” kvarstår att den vanligaste formen av invandring under tidsperioden är anhöriginvandring.

Jämför man däremot nyhetsrapporteringen med statistik som även inkluderar asyl-

sökande i kategorin "flyktinginvandrare" framstår nyhetsjournalistiken som mer balanserad, men det kvarstår fortfarande en obalans. Även om man skulle anta att *samtliga* asylsökande under den aktuella tidsperioden hade fått bifall (snarare än de i genomsnitt knappt 40 procent av de avgjorda asylärendena 2010–2014), skulle flyktinginvandringen ha utgjort ca 32 procent av den totala invandringen. Om man även inkluderar flyktinganhöriga blir siffran 37 procent. Det kan jämföras med att i genomsnitt 86 procent av de artiklar som nämner åtminstone en specifik form av invandring handlar om flyktinginvandring.

En slutsats som kan dras utifrån denna jämförelse mellan nyhetsrapporteringen och den officiella statistiken om invandring är att den nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring i de undersökta tidningarna inte ger en rättvisande bild av invandringen till Sverige: vare sig den mångfald som präglar invandringen eller omfattningen av olika typer av invandring avspeglas i den nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring. Istället handlar den nyhetsjournalistiska rapporteringen mer än något annat om flyktinginvandring, medan rapporteringen om andra typer av invandring är mycket begränsad.

Detta illustrerar hur nyhetsjournalistiska gestaltningar fungerar. Genom att fokusera på flyktinginvandring och tona ner eller nästan inte alls bevaka andra former av invandring förmedlas bilden av att invandringen till Sverige nästan uteslutande består av flyktingar och asylsökande. Eftersom medier för de allra flesta är den viktigaste källan till information om politik och samhällsfrågor är det troligt att detta leder till att människor överskattar flyktinginvandringen och underskattar andra former av invandring. Det gäller särskilt eftersom den nyhetsjournalistiska gestaltning där invandring implicit likställs med flyktinginvandring går igen under samtliga år och i samtliga tidningar. Vad som talar för det är att forskning visar att medierna har starkare effekter när bevakningen är likartad i olika medier eller över tid (Morgan 2009; Peter 2004).

När det gäller invandringens påverkan på Sverige är det mer komplicerat att bedöma hur nyhetsrapporteringen förhåller sig till den verklighet som rapporteringen handlar om och i vilken grad nyhetsjournalistiken är rättvisande. Dels är frågan om invandringens påverkan på Sverige mycket mer komplex, dels saknas det i stort

officiell eller oberoende statistik eller forskning (extramediedata) som kan ligga till grund för en *systematisk* jämförelse när det gäller de gestaltningar som har undersökts här. Dessutom är det inte självklart vilken måttstock som ska användas vad gäller den nyhetsjournalistiska rapporteringen. Det beror på att de olika gestaltningarnas relevans hänger samman med vad nyhetsrapporteringen på en mer övergripande, ämnesrelaterad, nivå handlar om. För att ta ett exempel: om nyheterna sällan handlar om den svenska kulturen och vad som påverkar den är gestaltningarna att invandring hotar respektive berikar den svenska kulturen inte särskilt relevanta, oavsett om det skulle finnas extramediedata som visar att den ena gestaltningen stämmer bättre överens med verkligheten än den andra.

Av bland annat dessa skäl är en strikt jämförelse mellan nyhetsjournalistiken och extramediedata vad gäller invandringens påverkan på Sverige inte möjlig att göra. Som ett underlag för diskussion kan det ändå finnas skäl att, om än mycket översiktligt, diskutera vad forskning och officiell statistik visar när det gäller de gestaltningar som har undersökts här.

Empiriskt stöd för positiva gestaltningar

Ett område där det empiriska stödet är entydigt handlar om att invandring bidrar till att föryngra den svenska befolkningen (Flood & Ruist 2015; Malmberg, et al. 2016; Strömbäck 2016). Sedan 1970 har den förväntade medellivslängden vid 65 år ökat med cirka 5 år, och fram till 2060 beräknas den öka med ytterligare cirka 5 år (SCB 2015a, s. 28). Andelen av befolkningen som är äldre än 65 år beräknas som en konsekvens öka från cirka 18 till 25 procent under de närmast decennierna. Parallellt beräknas andelen av befolkningen som är i arbetsför ålder sjunka från 58 till 52 procent (SCB 2014a, s. 82). Detta innebär att allt färre kommer att behöva försörja allt fler. Samtidigt ligger genomsnittsåldern bland dem som invandrar till Sverige under 30 år, vilket innebär att invandringen bidrar till att föryngra den svenska befolkningen och öka andelen av befolkningen i arbetsför ålder (Flood & Ruist 2015; Nilsson 2004; SCB 2013; Strömbäck 2016). Förutsatt att en tillräckligt stor andel av dem som invandrar till Sverige kommer i arbete kan invandring därmed bidra till att minska de utma-

ningar som den demografiska utvecklingen för med sig. En aktuell studie drar därför slutsatsen att ”den stora invandringen under de senaste 15 åren [har] gett Sverige ett betydligt gynnsammare demografiskt läge” (Malmberg et al. 2016, s. 96).

Forskning och statistik visar också att invandring bidrar till kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden. Utrikes födda utgör cirka 17 procent av alla sysselsatta (SCB 2015b) och cirka 14 procent av alla anställda (SCB 2015c) på den svenska arbetsmarknaden, och inom ett flertal branscher står de för en ännu högre andel. Det gäller både inom yrken som räknas som lågkvalificerade och högkvalificerade. Några exempel är att utrikes födda utgör 49 procent av alla hotell- och kontorsstädare, 38 procent av alla buss- och spårvagnsförare, 33 procent av alla läkare, 30 procent av alla universitets- och högskolelärare samt 30 procent av alla köks- och restaurangbiträden (SCB 2015c). I en prognos som sträcker sig fram till 2035 konstaterar SCB att ”det är de utrikes födda som beräknas stå för hela ökningen av personer i yrkesaktiv ålder” (SCB 2014b).

Forskning och statistik visar även att invandring bidrar till det svenska företaget (Andersson & Hammarstedt 2011; Efendic, et al. 2012; Klinthäll & Urban 2010; Klinthäll, et al. 2016). Av svenska företag med upp till 50 anställda (vilka utgör 99 procent av alla företag) leds 15 procent av personer med utländsk bakgrund (Tillväxtverket 2015). Ungefär vart femte nytt företag startas av en individ med utländsk bakgrund (Tillväxtverket 2013). Inom flera branscher leder personer med utländsk bakgrund en betydande andel av alla företag. Dit hör hotell- och restaurangbranschen, där 46 procent av företagen drivs av någon med utländsk bakgrund. Inom branscher som uthyrning, fastighetsservice och resetjänster är motsvarande andel 29 procent och inom vård och omsorg, liksom inom transport och magasinerings, 21 procent (Tillväxtverket 2015).³

Det finns också forskning om hur invandring bidrar till utrikeshandeln, det vill säga importen, exporten och de utländska direktinvesteringarna. Även om det kan vara svårt att empiriskt etablera de kausala sambanden visar de studier som gjorts på positiva samband mellan invandring och utrikeshandel. Det gäller både när sambanden undersöks på landnivå och på företagsnivå. En aktuell forskningsöversikt, som omfattar över 100 enskilda studier, visar exempelvis att ”En procents ökning

av antalet migranter är sammankopplad med 0,1-0,2 procents mer utrikeshandel i genomsnitt [...]. Kopplingen till utländska direktinvesteringar är ännu starkare. Undersökningar tyder på att företag ökar sin export med 1–3 procent för varje ytterligare utlandsfödd person som anställs" (Hatzigeorgiou & Lodefalk 2015, s. vi).

Empiriskt stöd för negativa gestaltningar

Ett område där det finns relativt mycket forskning handlar om arbetsmarknads-effekterna av invandring. När det gäller frågan om huruvida invandrare tar jobben från inrikes födda beror forskningsresultaten i hög grad på vilka metoder som används (Engdahl 2016). De flesta studier visar dock relativt marginella effekter och att invandrad och infödd arbetskraft snarare kompletterar än konkurrerar med varandra (Borjas 1995; D'Amuri & Peri 2014; Dustmann & Preston 2012; Foged & Peri, 2016; Ottaviano & Peri 2012). När det gäller Sverige visar en aktuell studie att det finns en svagt negativ effekt på sysselsättningen bland inrikes födda, vilken "primärt drivs av invandringen från andra nordiska länder" (Engdahl 2016, s. 49). Forskning tyder också på att om det är någon grupp som påverkas negativt av ny invandring tenderar det att vara de som har invandrat tidigare, det vill säga den grupp som är mest lika de nya personer som invandrar (Engdahl 2016; Ottaviano & Peri 2012; Ruist 2013). Samtidigt leder invandring och en växande befolkning till att nya jobb skapas.

En omdiskuterad fråga handlar om kopplingen mellan invandring och kriminalitet. Den mest citerade svenska studien publicerades 2005 av Brottsförebyggande rådet och avser dem som under perioden 1997–2001 var skäligen *misstänkta* för brott. Den visade att det är 2,5 gånger vanligare att personer födda utomlands av utländska föräldrar är misstänkta för brott jämfört med personer födda i Sverige av svenskfödda föräldrar, även om det finns stora skillnader mellan olika grupper av invandrade. Tar man hänsyn till gruppens kön, ålder, inkomst och utbildning minskar överrisken till 2,1 (Martens & Holmberg 2005). Samtidigt tyder forskning på att invandrare oftare än inrikes födda anmäls för brott och att invandrade drabbas av negativ särbehandling i de rättsliga processerna (Diesen 2006; Kardell 2006;

Sarnecki 2006). Även om det saknas aktuell statistik visar forskning med andra ord att invandrade är överrepresenterade bland dem som är misstänkta för brott, även om det inte är liktydigt med att invandring i sig *orsakar* ökad kriminalitet (Sarnecki 2016a, 2016b).

Frågan om hur invandring påverkar den sociala sammanhållningen är komplicerad, inte minst eftersom det inte finns någon entydig definition av vad social sammanhållning är (Chan et al. 2006; Friedkin 2004). En av de vanligaste indikatorerna är graden av social tillit, det vill säga i vilken utsträckning som människor anser att man kan lita på "människor i allmänhet" (Green & Janmaat 2011). Om man utgår från det finns det inte något som tyder på att den sociala sammanhållningen i Sverige har försvagats, även om den sociala tilliten är lägre bland grupper uppväxta utanför Norden (Holmberg & Rothstein 2016). Under de senaste åren finns det heller ingenting som tyder på att färre människor känner att de tillhör och behövs i samhället (Strömbäck 2017). När det gäller upplevd samhörighet med människor som tillhör andra grupper än den egna visar studier att den är lägre när det gäller människor med en annan etnisk bakgrund, en annan kultur eller en annan religion än när det gäller de som har andra politiska åsikter eller en annan ekonomisk situation, men det finns inget som talar för att den upplevda samhörigheten har sjunkit under de senaste åren (Strömbäck 2017). Även internationella studier visar att den sociala sammanhållningen i Sverige är hög (Dragolov, et al. 2013; Green & Janmaat 2011). Däremot har boendesegregationen ökat sedan 1990-talet (Socialstyrelsen 2010), även om den under 2000-talet "är i stort sett oförändrad" (Aldén & Hammarstedt 2016, s. 8). Statistik visar även att inkomstskillnaderna (SCB 2016a) liksom andelen av befolkningen som har en inkomst under 60 procent av medianinkomsten har ökat under de senaste åren (SCB 2016b). Bland dem som har låga inkomster är utrikes födda från länder utanför EU också överrepresenterade (SCB 2016b). Det finns även ett betydande sysselsättningsgap mellan inrikes och utrikes födda (Aldén & Hammarstedt, 2015; Joyce 2015). På vissa områden har skillnaden mellan grupper med andra ord ökat, men utan att forskning har kunnat belägga något avtryck på sådant som den samlade sociala tilliten, känslan av att vara en del av och behövas i samhället eller upplevelsen av samhörighet med olika grupper av "dom". I vilken grad som invandring bidrar till att försvaga den sociala sammanhållningen

beror därför i hög grad på hur den sociala sammanhållningen definieras och mäts.

Empiriskt stöd för kontrasterande gestaltningar

Vad gäller i vilken grad som invandring "hotar" eller "berikar" svensk kultur är det en fråga som hänger intimt samman med vad som anses vara "svensk" kultur och vad som anses "berikande" eller "hotande". Att invandring påverkar svensk kultur råder det inget tvivel om (Svanberg & Tydén 2005), men det som för en person uppfattas som berikande kan för en annan person upplevas som hotande. Vi väljer därför att lämna detta därhän.

Frågan om hur invandring påverkar Sverige ekonomiskt är komplex, inte minst därför att svaret i hög grad beror på om det handlar om invandringens offentlig-finansiella eller samhällsekonomiska effekter (Nowrasteh 2015; Strömbäck 2016). Ofta när invandringens ekonomiska effekter diskuteras utgår man från studier av invandringens offentligfinansiella effekter. Vad dessa studier gör lite förenklat är att de försöker beräkna hur mycket (olika grupper av) invandrade betalar in till det offentliga i form av skatter och avgifter i relation till hur mycket de kostar i form av offentliga transfereringar och konsumtionsutgifter (Ekberg 2009; Flood & Ruist 2015). Offentliga transfereringar inkluderar exempelvis bostadsbidrag och barnbidrag medan offentliga konsumtionsutgifter handlar om kostnader för sådant som exempelvis skola och sjukvård. När det gäller kollektiva offentliga konsumtionsutgifter för sådant som exempelvis försvar och infrastruktur, vilka inte kan knytas till individer, fördelas de vanligen proportionellt.

Vad studier av de offentligfinansiella effekterna av invandring visar är att de skiljer sig mellan olika grupper av invandrare. Medan arbetskraftsinvandring och invandring från länder inom EU innebär en nettovinst medför invandring från länder där flyktinginvandring dominerar en nettokostnad (Ruist 2014a, 2014b, 2015). Om man ser till den samlade offentligfinansiella effekten av all invandring visar den mest aktuella studien, som avser 2013, att nettokostnaden var 26 miljarder eller 0,7 procent

av BNP (Flood & Ruist 2015, s. 48–49). Det bygger på att kostnaderna för kollektiva offentliga utgifter för sådant som till exempel försvar fördelas proportionellt. Samtidigt handlar det om utgifter som inte nödvändigtvis ökar proportionellt med befolkningen. Betydelsen av om dessa utgifter räknas in framkommer i en studie av flyktinginvandringens offentligfinansiella effekter. När utgifterna för kollektiva nyttigheter fördelades proportionellt var den beräknade kostnaden för flyktinginvandringen 1,0 procent av BNP (år 2007). När dessa utgifter inte räknades med, utifrån antagandet att de inte ökar som en konsekvens av flyktinginvandringen, beräknades kostnaden till 0,2 procent av BNP (Ruist 2015, s. 578).

De offentligfinansiella och de samhällsekonomiska effekterna av invandring är dock inte samma sak. Beräkningarna av de offentligfinansiella effekterna fångar exempelvis inte upp hur invandring bidrar till bland annat kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden eller en mer gynnsam demografisk struktur. Det finns också studier som visar att invandring bidrar till ökad produktivitet och tillväxt (Alesina, et al. 2013; Battisti, et al. 2014; di Giovanni, et al. 2015; Felbermayr, et al. 2010; Malmberg, et al. 2016; Ortega & Peri 2013). En växande befolkning för även med sig ekonomiska fördelar i form av exempelvis ett större utbud av arbetskraft, större efterfrågan och skalfördelar genom att fasta kostnader kan fördelas på fler (Malmberg et al. 2016; Simon, 1999). Det går därför inte att sätta likhetstecken mellan de offentligfinansiella och de samhällsekonomiska effekterna av invandring (Nowrasteh 2015).

Ytterligare en faktor som komplicerar bedömningen av invandringens ekonomiska påverkan är att kostnaderna tenderar att vara konkreta och uppträda på kort sikt medan vinsterna är mer diffusa och uppträder på längre sikt. En parallell kan dras till hur det förhåller sig med till exempel infrastruktur. Det är lättare att beräkna de kortsiktiga utgifterna än de långsiktiga vinsterna, men det betyder inte nödvändigtvis att de kortsiktiga utgifterna har större ekonomisk betydelse än de långsiktiga vinsterna. Avgörande ur både ett kortsiktigt och ett långsiktigt perspektiv är därutöver hur väl etableringen på arbetsmarknaden fungerar. Ju högre sysselsättning bland invandrade, desto mer positiv blir invandringens bidrag till såväl de offentliga finanserna som till samhällsekonomin.

Sammanfattning nyhetsjournalistikens gestaltningar och verkligheten

Sammanfattningsvis visar den här mycket översiktliga genomgången att det finns, mer eller mindre, empiriskt stöd för både de positiva och de negativa gestaltningar som har undersökts i den här studien. Om det empiriska stödet för de positiva eller de negativa gestaltningarna är störst är en omfattande fråga som inte kan besvaras uttömmande här. Vad genomgången ändå illustrerar är att det inte finns något som talar för att det empiriska stödet för de negativa gestaltningarna är så mycket större eller entydigt att det motiverar varför de negativa gestaltningarna är vanligare än de positiva gestaltningarna. Om något är det vår bedömning att det empiriska stödet för de positiva gestaltningarna är större eller mer entydigt än för de negativa gestaltningarna.

Även om det inte är möjligt att göra en strikt jämförelse mellan nyhetsjournalistikens gestaltningar och extramediedata när det gäller hur invandring påverkar Sverige tyder analysen sammantaget på att den medierade bilden av invandring och dess påverkan på Sverige är mer negativ än vad som är befogat utifrån den forskning och officiella statistik som finns om hur invandring påverkar Sverige i olika avseenden. Det sker framförallt genom att det är relativt sällan som nyhetsjournalistiken – åtminstone i de undersökta medierna under den aktuella tidsperioden – lyfter fram de positiva aspekterna av hur invandring påverkar Sverige. De som förlitar sig på nyhetsjournalistiken för att skaffa sig information om invandringen och hur den påverkar Sverige riskerar därför att få en obefogat problemorienterad bild. Det bör samtidigt tilläggas att detta inte är unikt för rapporteringen om invandring. Snarare är det ett utslag av att nyhetsjournalistiken generellt tenderar att ge mer uppmärksamhet åt negativa nyheter och det som inte fungerar än det som fungerar (Lengauer et al. 2012).

Slutnoter kapitel 5

1. Eftersom den officiella statistiken redovisas på helårsbasis, och vår analys enbart omfattar första halvan av 2015, visar vi enbart siffror för 2010-2014.
2. På grund av handläggningstiderna matchar året då en individ söker asyl och året då vederbörande får

sitt ärende avgjort inte alltid varandra. Källa för andelen bifallsbeslut 2010–2014: Migrationsverket 2011, 2012, 2013, 2014, 2015b.

3. Med utländsk bakgrund avses här personer födda utomlands eller personer födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands.

6. Slutsatser och sammanfattande analys

Vår undersökning av den nyhetsjournalistiska rapporteringen och gestaltningen av invandring visar på flera intressanta resultat. I det här kapitlet sammanfattar vi de viktigaste resultaten, för att sedan redogöra för vad som skulle kunna förklara dem. Till sist diskuterar vi vilka effekter den nyhetsjournalistiska gestaltningen kan tänkas få på opinionen kring invandringen till Sverige.

Den första frågeställningen var hur mycket det rapporteras om olika former av invandring. Enligt vår hypotes kan det förväntas att nyhetsrapporteringen handlar mer om invandringen av flyktingar och asylsökande än om andra former av invandring. Hypotesen bekräftas av resultaten som visar att den nyhetsjournalistiska bevakningen av invandring i allt väsentligt handlar om flyktinginvandring, medan rapporteringen om andra former av invandring är sparsam. Medan 86 procent av de artiklar som nämner minst en specifik typ av invandring handlar om flyktinginvandring handlar endast 18 procent om invandring av anhöriga och 12 procent om odefinierad arbetskraftsinvandring. Ännu mindre rapporteras det om arbetskraftsinvandring från länder inom eller utanför EU och om svenska medborgare som återinvandrar. Dessa resultat ligger i stort i linje med tidigare forskning om hur svenska medier på 1900-talet rapporterade om invandring (Brune 2004). Att nyhetsjournalistiken i hög grad handlar om invandring av flyktingar medan andra former av invandring förekommer sparsamt är sålunda inget nytt. Istället tycks det vara ett grundläggande drag i den nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring. Skälet till detta återkommer vi till.

Den andra och tredje frågeställningen handlade om i vilken utsträckning som invandring gestaltas som ett problem respektive en tillgång för Sverige. Enligt den andra hypotesen kan det förväntas att negativa gestaltningar av invandringen och

hur den påverkar Sverige är vanligare än positiva gestaltningar. Här visar resultaten – i linje med hypotesen – att negativa gestaltningar av invandring och dess påverkan på Sverige är vanligare än positiva gestaltningar. De vanligaste gestaltningarna sett över hela tidsperioden är samtliga negativa: att invandring ”försvagar den sociala sammanhållningen”, ”bidrar till kriminalitet” och ”försvagar Sverige ekonomiskt”. Den vanligaste positiva gestaltningen är att invandring ”bidrar till kompetensförsörjningen” på arbetsmarknaden. Andra positiva gestaltningar som att invandring bidrar till företagande, till utrikeshandeln eller till att minska de demografiska utmaningarna präglar bara någon enstaka procent av alla artiklar. Det kan noteras att dessa resultat ligger i linje med den problemorientering som tidigare forskning kring rapporteringen om flyktingar, invandring och integration har funnit, såväl i Sverige (Asp 2002; Brune 2004; Hultén 2006a) som internationellt (Cheng et al. 2010; Lubbers, Scheepers & Wester 1998; Schlueter & Davidov 2013; van Klingeren et al 2015).

Den fjärde frågeställningen var om det finns några skillnader mellan tidningar och år när det gäller hur tidningarna gestaltar invandringen till Sverige. Vad gäller skillnader mellan olika tidningar var den tredje hypotesen att skillnaderna kan förväntas vara små. Överlag får denna hypotes stöd. Visst finns det skillnader mellan hur tidningarna rapporterar om invandring, men de är i allt väsentligt små. Det gäller både med avseende på vilka typer av invandring som tidningarna rapporterar om och hur de gestaltar invandringen och dess påverkan på Sverige. Vad gäller skillnader mellan olika år går det inte att utläsa någon tydlig trend eller något påtagligt mönster.

Vid sidan av detta var ett delsyfte att diskutera den nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring i ljuset av offentlig statistik och forskning kring invandringen till, och dess påverkan på, Sverige. Ur ett demokratiskt perspektiv är det centralt att den information som nyhetsmedierna förmedlar är korrekt, relevant och rättvisande. Ofta kan det dock vara svårt att bedöma i vilken grad som nyhetsjournalistiken ger rättvisande information om verkligheten. Det förutsätter att man har tillgång till fakta och statistik som är tillförlitlig och oberoende av medierna själva (Rosengren 1970). I det här sammanhanget finns det sådan statistik över hur vanlig olika former

av invandring är. Här visar analysen att den bild av invandringen till Sverige som nyheterna förmedlar inte är rättvisande, i den meningen att flyktinginvandringen får betydligt större utrymme i medierapporteringen än vad som är befogat utifrån hur vanlig olika typer av invandring är och jämfört med andra former av invandring. Detta står i strid med det krav på journalistiken som bland andra Kovach och Rosenstiel (2014) har lyft fram, det vill säga att journalistiken ska sträva efter att vara heltäckande och proportionell i förhållande till den verklighet som nyheterna handlar om.

När det gäller nyhetsjournalistikens gestaltningar av invandring och hur den påverkar Sverige är det inte möjligt att göra en strikt jämförelse mellan nyheterna och verkligheten. För att ändå skapa en grund för att diskutera i vilken grad nyhetsjournalistiken ger en rättvisande bild av verkligheten valde vi att, om än mycket översiktligt, gå igenom det empiriska stödet för de gestaltningar som ingår i undersökningen. Den analysen visar att det finns, mer eller mindre starkt, empiriskt stöd för såväl de positiva som de negativa gestaltningar som har undersökts, men också att det inte finns något som talar för att det empiriska stödet för de negativa gestaltningarna är så pass mycket större eller entydigt att det motiverar varför de negativa gestaltningarna är vanligare än de positiva gestaltningarna. Om något är det vår bedömning att det empiriska stödet för de positiva gestaltningarna är större eller mer entydigt än för de negativa gestaltningarna. En slutsats är därför att den nyhetsjournalistiska gestaltningen av hur invandring påverkar Sverige inte ger en fullt rättvisande bild av verkligheten. Vår bedömning är att det i första hand sker genom att den positiva påverkan på Sverige, som forskning och officiell statistik visar, inte återspeglas i den nyhetsjournalistiska rapporteringen. Detta understryker att nyhetsjournalistiken utgör en partiell representation av den verklighet som nyhetsjournalistiken rapporterar om.

Sammanfattningsvis visar undersökningen att det finns ett avstånd mellan nyheterna och den verklighet som nyhetsrapporteringen handlar om både när det gäller vilka grupper som invandrar och när det gäller hur invandring påverkar Sverige. Det finns därmed skäl att ifrågasätta om den journalistiska bevakningen av invandring tillhandahåller sådan information som människor behöver för att fritt och självständigt kunna ta ställning i frågor som rör invandringen till Sverige.

Den medierade bilden av invandring – möjliga förklaringar och konsekvenser

Givet tidigare forskning är det inte förvånande att det finns ett avstånd mellan nyheterna och den verklighet som nyhetsrapporteringen handlar om. Det finns det alltid. Som nämndes tidigare är den relevanta frågan inte om nyhetsjournalistiken i varje detalj speglar verkligheten precis som den är. Istället handlar de relevanta frågorna om vad som utmärker och kan förklara journalistikens innehåll och om journalistiken tillhandahåller relevanta, korrekta och rättvisande bilder av verkligheten. Inte heller är det särskilt förvånande att resultaten visar att den nyhetsjournalistiska gestaltningen fokuserar på flyktinginvandring och negativa gestaltningar framför andra typer av invandring och positiva gestaltningar: det ligger i linje med tidigare forskning (Asp 2002; Brune 2004; Hultén 2006a).

Det väcker frågan varför den nyhetsjournalistiska rapporteringen systematiskt tycks präglas av ett fokus på flyktinginvandring snarare än andra former av invandring och av att problem och negativa gestaltningar lyfts fram oftare än positiva gestaltningar. Att besvara den frågan empiriskt skulle kräva andra metoder än en innehållsanalys, men troligen handlar det om den institutionaliserade nyhetsmedielogiken och de nyhetsfaktorer som har betydelse i de redaktionella processer där nyhetsurvalet och nyhetsgestaltningarna formas (se även Benson 2013). Ett mönster i studier av nyhetsvärderingar och nyhetsurval är exempelvis att problem, negativa nyheter och konflikter ofta har ett större nyhetsvärde än lösningar och positiva nyheter (Galtung & Ruge 1965; Harcup & O'Neill 2001, 2016; Lengauer, et al. 2012; Strömbäck & Nord, 2016). Dåliga nyheter är så att säga goda nyheter. Det är inget som är unikt för nyhetsjournalistiken om invandring. På samma sätt bidrar drama, överraskningar och tydliga konfliktlinjer till nyhetsvärdet, vilket kan bidra till att förklara varför en så stor del av nyhetsjournalistiken om invandring handlar om flyktinginvandring. Till skillnad från andra former av invandring kännetecknas flyktinginvandring dessutom av att vara *relativt sett* okontrollerad, samtidigt som den ställer betydligt större krav på svenska myndigheter och är föremål för en mer eller mindre intensiv politisk debatt. Därmed läggs grunden för två gestaltningar som tidigare forskning har identifierat i journalistiken om flyktinginvandring: en

myndighetsgestaltning som fokuserar på de utmaningar som flyktingmottagandet innebär för svenska myndigheter och en *individgestaltning* som fokuserar på hur enskilda flyktingar eller asylsökande drabbas av byråkratin (Asp 2002; Brune 2004).¹ Detta medan exempelvis arbetskraftsinvandrare och anhöriginvandrare, för att inte tala om återinvandrande svenska medborgare, kräver relativt små insatser från det offentliga. Till bilden hör också graden av politisk konflikt kring olika former av invandring, inte minst med tanke på att den politiska debatten i hög grad sätter ramarna för den nyhetsjournalistiska rapporteringen (Bennett 1990; Shehata 2010). Om det inte finns någon tydlig politisk debatt eller konflikt kring andra former av invandring, då finns det tämligen lite för nyhetsmedierna att hänga upp rapporteringen på. Till det kommer att integrationen på arbetsmarknaden fungerar betydligt sämre för dem som kommer som flyktingar eller deras anhöriga än för andra grupper (se exempelvis Aldén & Hammarstedt 2015; SCB 2014c). Därigenom bidrar journalistikens fokus på problem och negativa nyheter även till att förklara varför en så stor del av nyhetsrapporteringen handlar om flyktinginvandring snarare än andra former av invandring.

Med andra ord kan de empiriska resultat som den här studien har kommit fram till i hög grad förklaras av den nyhetsmedielogik och de nyhetsfaktorer som teori och tidigare forskning har visat har stor betydelse för att på en mer generell nivå förklara vad nyheterna handlar om och hur nyheterna är utformade. Detta illustrerar att nyhetsrapporteringen om invandring – inklusive hur invandring och dess påverkan på Sverige gestaltas – inte skiljer sig på något grundläggande sätt från nyhetsrapporteringen om andra områden.

Oavsett vilka faktorer som kan förklara varför nyhetsjournalistiken om invandring präglas av att fokusera på invandring av flyktingar och av att negativa gestaltningar är vanligare än positiva gestaltningar är sannolikheten stor att nyhetsrapporteringen påverkar människors syn på invandring och dess påverkan på Sverige. Forskningen kring mediernas effekter är omfattande, och den visar att journalistiken har betydelse inte bara när det gäller vilka frågor människor tycker är viktiga (*dagordningsteorin*) utan också när det gäller vilka frågor människor använder som måttstockar när de bedömer politiska ledare (*priming*) och hur människor

uppfattar verkligheten (*gestaltningsteorin*) (Nabi & Oliver 2009; Shehata 2015; Strömbäck 2014). Givet denna forskning är det sannolikt att mediernas omfattande rapportering om flyktinginvandring och begränsade rapportering om andra former av invandring leder till att människor överskattar omfattningen av flyktinginvandringen och underskattar omfattningen av andra former av invandring. En sådan tolkning stärks av att medierna sällan gör en tydlig åtskillnad mellan antalet asylsökande och antalet som beviljas uppehållstillstånd. I den grad som människors bedömningar av hur vanliga olika typer av invandring är påverkar deras åsikter om invandring kan detta få betydelse för flykting- och invandringsopinionen i en bredare mening. Givet att negativa gestaltningar och problem kopplade till invandring är vanligare än positiva gestaltningar är det också sannolikt att människors bild av hur invandring påverkar Sverige påverkas i negativ riktning. Något som i sin tur kan påverka opinionen kring invandring. Studier från andra länder visar bland annat att negativa gestaltningar av invandring och invandrade påverkar människor i riktning mot ökat invandringsmotstånd (Boomgaarden & Vliegenthart 2009; Brader, et al., 2008; Igartua & Cheng 2009; Haynes, et al. 2016; Schlueter & Davidov 2013) och att en ökad omfattning av rapporteringen kring invandring kan bidra till ett ökat stöd för invandringskritiska partier (Boomgaarden & Vliegenthart 2007).

Allt detta talar för att också den svenska nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring påverkar människors verklighetsuppfattningar och åsikter om invandring. Mer specifikt är det sannolikt att den nyhetsjournalistiska gestaltningen av invandring bidrar till att människor: (1) överskattar omfattningen av flyktinginvandringen, (2) underskattar andra former av invandring, (3) överskattar kostnader och problem förknippade med invandring, och (4) underskattar vinster och möjligheter förknippade med invandring. I förlängningen kan det tänkas leda till att människor (5) blir mer kritiskt inställda till invandringen till Sverige.

Åtminstone är detta rimliga arbetshypoteser i väntan på svenska empiriska studier som undersöker hur människor påverkas av de nyhetsjournalistiska gestaltningarna av invandring. Givet resultaten av denna studie finns det starka skäl för vidare forskning om de nyhetsjournalistiska gestaltningarnas effekter på människors verklighetsuppfattningar och åsikter om invandring. Det finns också skäl till fort-

sätta och fördjupade empiriska analyser av hur medierna rapporterar om invandring och vilka faktorer som påverkar denna rapportering. Slutligen finns det skäl att undersöka paradoxen att många anser att medierna inte berättar sanningen om problem förknippade med invandring, samtidigt som såväl tidigare forskning som denna studie visar att nyhetsjournalistiken om invandring präglas av en problemorientering.

Slutnoter kapitel 6

1. I dessa studier används dock inte gestaltningsteorin.

Referenser

Aalberg, T., J. Strömbäck och C. H. de Vreese (2012) The Framing of Politics as Strategy and Game: A Review of Concepts, Operationalizations and Key Findings. *Journalism* vol. 13, nr. 2, s. 162–178.

Aldén, L., och M. Hammarstedt (2015) Utrikes födda på 2000-talets arbetsmarknad – en översikt och förklaringar till situationen. *Ekonomisk Debatt* vol. 43, nr 3, s. 77–89.

Aldén, L., och M. Hammarstedt (2016) *Boende med konsekvens – en ESO-rapport om etnisk bostadssegregation och arbetsmarknad. Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi*. Wolters Kluwer, Stockholm.

Alesina, A., J. Harnoss och H. Rapoport (2013) *Birthplace Diversity and Economic Prosperity*. NBER Working Paper Nr. 18699. NBER, Washington, DC.

Allern, S. (2001) *Nyhetsverdier – om markedsorientering og journalistikk i ti norske aviser*. IJ-forlaget, Kristiansand.

Allern, S. (2002) Journalistic and Commercial News Values. News Organizations as Patrons pf an Institution and Market Actors. *Nordicom Review* vol. 23, nr. 1–2, s. 137–152.

Allern, S. (2012) Journalistiken och kommersialiseringen, i Nord, L. och J. Strömbäck (red) *Medierna och demokratin*. Studentlitteratur, Lund, s. 233–262.

Altheide, D. L. & Snow, R. P. (1979) *Media logic*. Sage, Beverly Hills.

Andersson, F. och E. Nedlund (2016) *Invandringen till Sverige och hur medier gestaltar den. En uppsats om fyra svenska rikstäckande tidningars rapportering om invandring och deras överensstämmelse till verkligheten*. Opublicerad C-uppsats. Mittuniversitetet, Sundsvall.

- Andersson, L. och M. Hammarstedt (2011) Invandrares egenföretagande – trender, branscher, storlek och resultat. *Ekonomisk Debatt* vol. 39, nr. 2, s. 31–39.
- Andersson, U. (2015) Journalistiken och organisationen, i Karlsson, M. och J. Strömbäck, (red) *Handbok i journalistikforskning*. Studentlitteratur, Lund, s. 133–150.
- Andersson, U. (2017) Lågt förtroende för rapporteringen om invandring, i Truedson, L. (red) *Misstron mot medier*. Institutet för mediestudier, Stockholm, s. 17–50.
- Asp, K. (1986) *Mäktiga massmedier. Studier i politisk opinionsbildning*. Akademilitteratur, Stockholm.
- Asp, K. (2002) *Integrationsbilder – medier och allmänhet om integrationen*. Integrationsverket, Norrköping.
- Asp, K. (red) (2011) *Svenska journalister 1989–2011*. JMG, Göteborgs universitet.
- Baker, C. E. (2002) *Media, Markets and Democracy*. Cambridge University Press, New York.
- Battisti, M., G. Felbermayr, G. Peri och P. Poutvaara (2014) *Immigration, Search, and Redistribution: A Quantitative Assessment of Native Welfare*. NBER Working Paper nr. 20131. NBER, Washington, DC.
- Becker, L. B. och T. Vlad (2009) News Organizations and Routines, i Wahl-Jorgensen, K. och T. Hanitzsch (red) *Handbook of Journalism Studies*. Routledge, New York, s. 59–72.
- Bennett, W. L. (1990) Toward a Theory of Press-State Relations in the United States. *Journal of Communication* vol. 40, nr. 2, s. 103–125.
- Benson, R. (2013) *Shaping Immigration News. A French–American Comparison*. Cambridge University Press, New York.
- Berry, M., I. Garcia-Blanco & K. Moore (2015) *Press Coverage of the Refugee and Migrant Crisis in the EU: A Content Analysis of Five European Countries*. Cardiff, Cardiff School of Journalism, Media and Cultural Studies.

- Beyer, A. och J. Matthes (2015) Public Perceptions of the Media Coverage of Irregular Immigration: Comparative Insights From France, the United States, and Norway. *American Behavioral Scientist* vol. 59, nr. 7, s. 839–857.
- Bolin, N., J. Hinnfors och J. Strömbäck (2016) Invandringen på ledarsidorna i svensk nationell dagspress 2010–2015, i Truedson, L (red) *Migrationen i medierna – men det får en väl inte prata om*. Institutet för mediestudier, Stockholm, s. 192–211.
- Boomgaarden, H. och R. Vliegenthart (2007) Explaining the Rise of Anti-Immigrant Parties: The Role of News Media Content. *Electoral Studies* vol. 26, nr. 2, s. 404–417.
- Boomgaarden, H. och R. Vliegenthart (2009) How News Content Influences Anti-Immigration Attitudes: Germany, 1993–2005. *European Journal of Political Research* vol. 48, nr. 4, s. 516–542.
- Borjas, G. P. (1995) The Economic Benefits from Immigration. *Journal of Economic Perspectives* vol. 9, nr. 2, s. 3–22.
- Brader, T., N. A. Valentino och E. Suhay (2008) What Triggers Public Opposition to Immigration? Anxiety, Group Cues, and Immigration Threat. *American Journal of Political Science* vol. 52, nr. 4, s. 959–978.
- Brune, Y. (2004) *Nyheter från gränsen. Tre studier i journalistik om "invandrare", flyktingar och rasistiskt våld*. JMG, Göteborgs universitet.
- Chan, J., H-P. To och E. Chan (2006) Reconsidering Social Cohesion: Developing a Definition and Analytical Framework. *Social Indicators Research* vol. 75, nr. 2, s. 273–302.
- Cheng, L., J. J. Igartua, E. Palacios, T. Acosta och S. Palito (2010) Framing Immigration news in Spanish Regional Press. *International Migration* vol. 52, nr. 6, s. 197–215.
- Chong, D. och J. N. Druckman (2007). A Theory of Framing and Opinion Formation in Competitive Elite Environments. *Journal of Communication* vol. 57, nr. 1, s. 99–118.
- Cook, T. E. (2005) *Governing with the News. The News Media as a Political Institution*, andra upplagan. University of Chicago Press, Chicago.

- Croteau, D., & W. Hoynes (2001) *The Business of Media. Corporate Media and the Public Interest*. Pine Forge Press, Thousand Oaks.
- D'Amuri, F., och G. Peri (2014) Immigration, Jobs, and Employment Protection: Evidence from Europe Before and During the Great Recession. *Journal of the European Economic Association* vol. 12, nr. 2, s. 432–464.
- D'Angelo, P. och J. A. Kuypers (red) (2010) *Doing News Framing Analysis: Empirical and Theoretical Perspectives*. Routledge, New York.
- Demker, M. (2014) *Sverige åt svenskarna. Motstånd och mobilisering mot invandring och invandrare i Sverige*. Atlas akademi, Stockholm.
- di Giovanni, J., A. A. Levchenko och F. Ortega (2015) A Global View of Cross-Border Migration. *Journal of the European Economic Association* vol. 13, nr. 1, s. 168–202.
- Diesen, C. (2006) Negativ särbehandling i rättskedjans alla led, i Sarnecki, J. (red) *Är rättvisan rättvis? Tio perspektiv på diskriminering av etniska och religiösa minoriteter inom rättssystemet*. SOU 2006:30. Stockholm: Fritzes, Stockholm, s. 183–224.
- Dimitrova, D. V. och J. Strömbäck (2005) Mission Accomplished? Framing of the Iraq War in the Elite Newspapers in Sweden and the United States. *Gazette: The International Journal for Communication Studies* vol. 67, nr. 5, s. 399–417.
- Djerf-Pierre, M., och J. Wiik (2012) Journalistiken och journalisterna, i Nord, L., och J. Strömbäck (red) *Medierna och demokratin*. Studentlitteratur, Lund, s. 175–203.
- Dragolov, G., Z. Ignácz, J. Lorenz, J., Delhey och K. Boehnke (2013). *Social Cohesion Radar. Measuring Common Ground. An International Comparison of Social Cohesion*. Gütersloh: Berterlsmann Stiftung.
- Dustmann, C. och I. Preston (2012) Comment: Estimating the Effect of Immigration on Wages. *Journal of the European Economic Association* vol. 10, nr. 1, s. 216–223.
- Efendic, N., F. W. Andersson och K. Wennberg (2012). Tillväxt i företag ledda av personer med utländsk härkomst i Sverige. I *Fokus på näringsliv och arbetsmarknad hösten2012*. Statistiska centralbyrån, Stockholm.

- Ekberg, J. (2009) *Invandringen och de offentliga finanserna*. ESO-rapport 2009:3. Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi, Stockholm.
- Engdahl, M. (2016) *Invandringens arbetsmarknadseffekter. Lärdomar från den internationella litteraturen och svenska resultat*. Delmi, Stockholm.
- Entman, R. M. (1993) Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication* vol. 43, nr. 4, s. 51–58.
- Esser, F. (2013) Mediatization as a challenge: Media logic versus political logic, i Kriesi, H, Lavenex, S., Esser, F., Matthes, J., Bühlmann, M. och Bochsler, D. (red), *Democracy in the Age of Globalization and Mediatization*. Palgrave Macmillan, Basingstoke, s.155–176.
- Esser, F., S. Engesser, J. Matthes och R. Berganza (2017) Negativity, i de Vreese, C., F. Esser och D. N. Hopmann (red) *Comparing Political Journalism*. Routledge, New York, s. 71–91.
- Felbermayr, G. J., S. Hiller och & D. Sala (2010) Does Immigration Boost Per Capita Income? *Economic Letters* vol. 107, nr. 2, s. 177–179.
- Figenschou, T. U., och K. Tjorbjørnsrud (2015) Faces of an Invisible Population: Human Interest Framing of Irregular Immigration News in the United States, France, and Norway. *American Behavioral Scientist* vol. 59, nr. 7, s. 783–801.
- Flood, L. och J. Ruist (2015) *Migration, en åldrande befolkning och offentliga finanser. Bilaga 6 till Långtidsutredningen 2015*. SOU 2015:95. Wolters Kluwers, Stockholm.
- Foged, M., och G. Peri (2016) Immigrants' Effect on Native Workers: New Analysis on Longitudinal Data. *American Economic Journal: Applied Economics*, vol. 8, nr. 2, s.1–34.
- Friedkin, N. E. (2004) Social Cohesion. *Annual Review of Sociology* vol. 30, s. 409–425.
- Galtung, J. och M. H. Ruge (1965) The Structure of Foreign News. The Presentation of the Congo, Cuba and Cyprus Crises in Four Norwegian Newspapers. *Journal of Peace Research* vol. 2, nr. 1, s. 64–91.

- Gans, H. J. (1980) *Deciding What's News. A Study of CBS Evening News, NBC Nightly News, Newsweek and Time*. Vintage, New York.
- Ghersetti, M. (2009) *Personer med invandrarbakgrund i SVTs nyhetsprogram. En innehållsanalys av Rapport, Aktuellt, Sportnytt och Kulturnyheter 2001*. JMG, Göteborgs universitet.
- Ghersetti, M. (2011) Publikens betydelse för nyhetsvärdering, i Asp K. (red) *Svenska journalister 1989-2011*. JMG, Göteborgs universitet, s. 47–53.
- Ghersetti, M. (2012) Journalistikens nyhetsvärdering, i Nord L. och J. Strömbäck (red) *Medierna och demokratin*, andra upplagan. Studentlitteratur, Lund, s. 205–232.
- Graf, H. (2015) Journalistiken och den etniska mångfalden, i Karlsson, M. och J. Strömbäck (red) *Handbok i journalistikforskning*. Studentlitteratur, Lund, s. 335–352.
- Green, A., och J. G. Janmaat (2011) *Regimes of Social Cohesion. Societies and the Crisis of Globalization*. Palgrave Macmillan, Basingstoke.
- Hallin, D. C. (1986) *The "Uncensored War" – the Media and Vietnam*. University of California Press, Berkeley.
- Hallin, D. C. och P. Mancini (2004) *Comparing Media Systems. Three Models of Media and Politics*. Cambridge University Press, New York.
- Hamilton, J. T. (2004) *All the News That's Fit to Sell. How the Market Transforms Information Into News*. Princeton University Press, Princeton.
- Hanitzsch, T., och W. Donsbach (2012) Comparing Journalism Cultures, i Esser, F. och T. Hanitzsch (red) *Handbook of Comparative Communication Research*. Routledge, New York, s. 262–275.
- Hanitzsch, T., och C. Mellado (2011) What Shapes the News around the World? How Journalists in Eighteen Countries Perceive Influences on Their Work. *International Journal of Press/Politics* vol. 16, nr. 3, s. 404–426.

- Hansen, G. J., och H. Kim (2011) Is the Media Biased Against Me? A Meta-Analysis of the Hostile Media Effect Research. *Communication Research Reports* vol. 28, nr. 2, 169–179.
- Harcup, T., och D. O'Neill (2001) What Is News? Galtung and Ruge Revisited. *Journalism Studies* vol. 2, nr. 2, s. 261–280.
- Harcup, T., och D. O'Neill (2016). What is News? News Values Revisited (Again). *Journalism Studies*, online early.
- Hatzigeorgiou, A., och M. Lodefalk (2015). *Migration och företagens internationalisering – en kunskapsöversikt*. Delmi, Stockholm.
- Haynes, C., J. Merolla och S. K. Ramakrishnan (2016) *Framing Immigrants. News Coverage, Public Opinion, and Policy*. Russell Sage Foundation, New York.
- Hernes, G. (1978) Det mediavridde samfunn. I Hernes, G. (red.), *Forhandlingsøkonomi og blandadministrasjon*. Universitetsforlaget, Oslo, s. 181–195.
- Holmberg, S., och B. Rothstein (2016) Mellanmänsklig tillit bygger goda samhällen. I Ohlsson, J., H. Oscarsson och M. Solevid (red) *Ekvilibrum*. SOM-institutet, Göteborg, s. 79–89.
- Horsti, K. (2008) Overview of Nordic Media Research on Immigration and Ethnic Relations. From Text Analysis to the Study of Production, Use and Reception. *Nordicom Review* vol. 29, nr. 2, s. 275–293.
- Hultén, G. (2006a) *Främmande sidor. Främlingskap och nationell gemenskap i fyra svenska dagstidningar efter 1945*. JMK, Stockholms universitet.
- Hultén, G. (2006b). Främlingar i nationens spegel. I Camauer, L., S. A. Nohrstedt (red) *Mediernas Vi och Dom. Mediernas betydelse för den strukturella diskrimineringen*. Fritzes, Stockholm, s. 123–162.
- Hvitfelt, H. (1989) *Nyheterna och verkligheten. Byggstenar till en teori*. Styrelsen för psykologiskt försvar, Stockholm.

- Igartua, J.-J., och L. Cheng (2009) Moderating Effect of Group Cue While Processing News on Immigration: Is the Framing Effect a Heuristic Process? *Journal of Communication* vol. 59, nr. 4, s. 726–749.
- Iyengar, S. (1991) *Is Anyone Responsible? How Television Frames Political Issues*. University of Chicago Press, Chicago.
- Johansson, B. (2004) Journalistikens nyhetsvärderingar, i Nord, L. och J. Strömbäck (red) *Medierna och demokratin*. Studentlitteratur, Lund, s. 223–240.
- Johansson, B. (2008) *Vid nyhetsdesken. En studie av nyhetsproduktion vid svenska nyhetsredaktioner*. Demokratiinstitutet, Sundsvall.
- Joyce, P. (2015) *Integrationspolitik och arbetsmarknad*. Delmi, Stockholm.
- Kardell, J. (2006). Diskriminering av personer med utländsk bakgrund i rättsväsendet – en kvantitativ analys. I Sarnecki, J. (red.) *Är rättvisan rättvis? Tio perspektiv på diskriminering av etniska och religiösa minoriteter inom rättssystemet*. SOU 2006:30. Fritzes, Stockholm, s. 67–110.
- Klinthäll, M., och S. Urban (2010). Kartläggning av företagande bland personer med utländsk bakgrund i Sverige. I *Möjligheternas marknad – en antologi om företagare med utländsk bakgrund*. Tillväxtverket, Stockholm, s. 107–130.
- Klinthäll, M., C. Mitchell, T. Schölin, Z. Slavnic och S. Urban (2016) *Invandring och företagande*. Delmi, Stockholm.
- Kovach, B., och T. Rosenstiel (2014). *The Elements of Journalism. What Newspeople Should Know and the Public Should Expect*. Crown Publishers, New York.
- Lawrence, R. G. (2000) Game-Framing the Issues: Tracking the Strategy Frame in Public Policy News. *Political Communication* vol. 17, nr. 2, 93–114.
- Lengauer, G., F. Esser och R. Berganza (2012) Negativity in Political News: A Review of Concepts, Operationalizations and Key Findings. *Journalism* vol. 13, nr. 2, s. 179–202.

Lubbers, M., P. Scheepers och F. Wester (1998) Ethnic Minorities in Dutch Newspapers 1990-5. *International Communication Gazette* vol. 60, nr. 5, 415–431.

Löwander, B. (1997) *Rasism och antirasism på dagordningen. Studier av televisionens nyhetsrapportering i början av 1990-talet*. Sociologiska institutionen, Umeå universitet.

March, J. G., och J. P. Olsen (1989) *Rediscovering Institutions*. Free Press, New York.

Malmberg, B., T. Wimark, J. Turunen och L. Axelsson (2016) *Invandringens effekter på Sveriges ekonomiska utveckling*. Delmi, Stockholm.

Martens, P., och S. Holmberg (2005). *Brottsligheten bland personer födda i Sverige och i utlandet. Rapport 2005:17*. Brottsförebyggande rådet, Stockholm.

Matthes, J. (2009) What's in a Frame? A Content Analysis of Media Framing Studies in the World's Leading Communication Journals. *Journalism & Mass Communication Quarterly* vol. 86, nr. 2, s. 349–367.

McManus, J. H. (1994) *Market-Driven Journalism. Let the Citizen Beware?* Sage, Thousand Oaks.

McQuail, D. (1992) *Media Performance. Mass Communication and the Public Interest*. Sage, London.

Meeusen, C., och L. Jacobs (2016) Television News Content of Minority Groups as an Intergroup Context Indicator of Differences Between Target-Specific Prejudices. *Mass Communication and Society* vol. 20, nr. 2, 213–240.

Migrationsverket (2011) Avgjorda asylärenden Migrationsverket 2010. <https://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba6312c94/1485556225090/Avgjorda+asyl%C3%A4renden+2010+-+Asylum+decisions+2010.pdf>

Migrationsverket (2012) Avgjorda asylärenden Migrationsverket helåret 2011. <https://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba63131e2/1485556229929/Avgjorda+asyl%C3%A4renden+2011+-+Asylum+decisions+2011.pdf>

- Migrationsverket (2013) Avgjorda asylärenden Migrationsverket helåret 2012. <https://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba63128c3/1485556220669/Avgjorda+asyl%C3%A4renden+2012+-+Asylum+decisions+2012.pdf>
- Migrationsverket (2014) Avgjorda asylärenden beslutade av Migrationsverket, 2013. <https://www.migrationsverket.se/download/18.7c00d8e6143101d166dda8/1485556207578/Avgjorda+asyl%C3%A4renden+2013+-+Asylum+decisions+2013.pdf>
- Migrationsverket (2015a) Översikt över beviljade arbets- och uppehållstillstånd åren 2005–2015. <http://www.migrationsverket.se/download/18.2bbf7de914c17a2ed265510/1457612046200/%C3%96versikt-2005-2015.pdf>
- Migrationsverket (2015b) Avgjorda asylärenden beslutade av Migrationsverket, 2014. <https://www.migrationsverket.se/download/18.39a9cd9514a346077211b04/1485556218895/Avgjorda+asyl%C3%A4renden+2014+-+Asylum+decisions+2014.pdf>
- Migrationsverket (2017) Asylsökande till Sverige under 2000–2016. <https://www.migrationsverket.se/download/18.585fa5be158ee6bf362fd2/1485556063045/Asyl%C3%B6kande+till+Sverige+2000-2016.pdf>
- Morgan, M. (2009) Cultivation Analysis and Media Effects. I Nabi, R. L., och M. B. Oliver (red.) *The SAGE Handbook of Media Processes and Effects*. Sage, Thousand Oaks.
- Nabi, R. L., och M. B. Oliver (red) (2009). *The SAGE Handbook of Media Processes and Effects*. Sage, Thousand Oaks.
- Nelson, T. E., R. A. Clawson och Z. M. Oxley (1997) Media Framing of Civil Liberties and Its Effect on Tolerance. *American Political Science Review* vol. 91, nr. 3, s. 567–583.
- Nilsson, Å. (2004). *Efterkrigstidens invandring och utvandring*. Statistiska centralbyrån, Stockholm.
- Nord, L., och J. Strömbäck (2005). *Hot på agendan. En analys av nyhetsförmedling om risker och kriser*. Krisberedskapsmyndigheten, Stockholm.

- Nowrasteh, A. (2015) The Fiscal Impact of Immigration. I Powell, B. (red) *The Economics of Immigration. Market-Based Approaches, Social Science, and Public Policy*. Oxford University Press, New York, s. 38–69.
- Nygren, G. (2015) Journalistik som profession. I Karlsson, M., och J. Strömbäck (red) *Handbok i journalistikforskning*. Studentlitteratur, Lund, s. 63–80.
- Ohlsson, J., H. Oscarsson och M. Solevid (2016) Ekvilibrium, i Ohlsson J., Oscarsson H., och Solevid, M. (red) *Ekvilibrium*. SOM-institutet, Göteborg, s. 11–44.
- Ortega, F., och G. Peri (2013) *Migration, Trade and Income*. IZA Discussion Paper nr. 7325. IZA, Bonn.
- Ottaviano, G. I. P., och G. Peri (2012) Rethinking the Effect of Immigration on Wages. *Journal of the European Economic Association* vol. 10, nr. 1, s. 152–197.
- Perloff, R. M. (2015) A Three-Decade Retrospective on the Hostile Media Effect. *Mass Communication and Society* vol. 18, nr. 6, s. 721–729.
- Peter, J. (2004) Our Long Return to the Concept of ‘Powerful Mass Media’ – A Cross-National Comparative Study of the Effects of Consonant Media Coverage. *International Journal of Public Opinion Research* 16(2), s. 144–168.
- Potter, W. J. (2012) *Media Effects*. Sage, Thousand Oaks.
- Price, V., D. Tewksbury och E. Powers (1997) Switching Trains of Thought. The Impact of News Frames on Reader’s Cognitive Responses. *Communication Research* vol. 24, nr. 5, s. 481–506.
- Reese, S. D., O. H. Gandy Jr och A. E. Grant (red) (2001) *Framing Public Life. Perspectives on Media and Our Understanding of the Social World*. Lawrence Erlbaum, Mahwah.
- Rosengren, K. E. (1970) International News: Intra and Extra Media Data. *Acta Sociologica* vol. 13, nr. 2, s. 96–109.
- Ruist, J. (2013) *The Labor Market Impact of Refugee Immigration in Sweden 1999–*

2007. Working paper 2013:1. SULCIS, Stockholms universitet.

Ruist, J. (2014a) Free Immigration and Welfare Access: The Swedish Experience. *Fiscal Studies* vol. 35, nr. 1, s. 19–39.

Ruist, J. (2014b) The Fiscal Consequences of Unrestricted Immigration from Romania and Bulgaria. *CREAM Discussion Paper Series no. 04/14*. University College London, London.

Ruist, J. (2015). The Fiscal Cost of Refugee Immigration: The Example of Sweden. *Population and Development Review* vol. 41, nr. 4, s. 567–581.

Sarnecki, J. (2006). Strukturell diskriminering i rättsväsendet på grund av etnisk och religiös tillhörighet. En introduktion och sammanfattning. I Sarnecki, J. (red) *Är rättvisan rättvis? Tio perspektiv på diskriminering av etniska och religiösa minoriteter inom rättssystemet*. SOU 2006:30. Fritzes, Stockholm, s. 9–37.

Sarnecki, J. (2016a) "Ökad invandring leder inte till ökat antal brott". Dagens Nyheter Debatt, 2016-08-26. <http://www.dn.se/debatt/okad-invandring-leder-inte-till-okat-antal-brott/>

Sarnecki, J. (2016b) "Läs på innan ni slår in öppna dörrar". Dagens Nyheter Debatt, 2016-09-02. <http://www.dn.se/debatt/repliker/las-pa-innan-ni-slar-in-oppna-dorror/>

SCB (2013) *Integration – en beskrivning av läget i Sverige*. Statistiska centralbyrån, Stockholm.

SCB (2014a) *Statistisk årsbok 2014*. Statistiska centralbyrån, Stockholm.

SCB (2014b) *Trender och prognoser 2014. Befolkningen, utbildningen, arbetsmarknaden med sikte på år 2035*. Statistiska centralbyrån, Stockholm.

SCB (2014c) *Utrikes föddas arbetsmarknadssituation 2005–2013*. Statistiska meddelanden AM 110 SM 1402. Statistiska centralbyrån, Stockholm.

SCB (2015a) *Sveriges framtida befolkning 2015–2060*. Statistiska centralbyrån, Stockholm.

SCB (2015b) *Arbetsmarknadssituationen för hela befolkningen 15–74 år, AKU Andra kvartalet 2015*. Statistiska meddelanden AM 11 SM 1503. Statistiska centralbyrån, Stockholm.

SCB (2015c) *Var femte frisör är utrikesfödd. Yrkesregistret med yrkesstatistik 2013*. Statistiska centralbyrån, Stockholm.

SCB (2016a) *Inkomstfördelningen 1975–2013*. <http://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/hushallens-ekonomi-hek/pong/tabell-och-diagram/inkomster-19752013/inkomstfordelningen-19752013/>

SCB (2016b) *En av tre födda utanför EU i risk för fattigdom i Sverige*. <http://www.scb.se/sv/Hitta-statistik/Artiklar/En-av-tre-fodda-utanfor-EU-i-risk-for-fattigdom-i-Sverige/>

SCB Befolkningsstatistik (2017) http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BE__BE0101__BE0101/ImmiEmiMedb/table/tableViewLayout1/?rxid=d3036b08-b9a0-432f-bca5-44e979a040eb

Schemer, C., W. Wirth och J. Matthes (2012) Value Resonance and Value Framing Effects on Voting Intentions in Direct-Democratic Campaigns. *American Behavioral Scientist* vol. 56, nr. 3, s. 334–352.

Schlueter, E., och E. Davidov (2013) Contextual Sources of Perceived Group Threat: Negative Immigration-Related News Reports, Immigrant Group Size and their Interaction, Spain 1996–2007. *European Sociological Review* vol. 29, nr. 2, s. 179–191.

Schudson, M. (2003) *The Sociology of News*. W. W. Norton, New York.

Schudson, M., och C. Anderson (2009). Objectivity, Professionalism, and Truth Seeking in Journalism, i Wahl-Jorgensen, K., och T. Hanitzsch (red) *Handbook of Journalism Studies*. Routledge, New York, s. 88–101.

Semetko, H. A., och P. M. Valkenburg (2000) Framing European Politics: A Content Analysis of Press and Television News. *Journal of Communication* vol. 50, nr. 2, s. 93–109.

- Shehata, A. (2010) Marking Journalistic Independence: Official Dominance and the Rule of Product Substitution in Swedish Press Coverage. *European Journal of Communication* vol. 25, nr. 2, s. 123-137.
- Shehata, A. (2015) Journalistikens dagordningar och gestaltningar. I Karlsson, M., och J. Strömbäck (red) *Handbok i journalistikforskning*. Studentlitteratur, Lund, s. 353-371.
- Shehata, A., och J. Strömbäck (2014) Mediation of Political Realities: Media as Crucial Sources of Information. I Esser, F. och J. Strömbäck (red) *Mediatization of Politics. Understanding the Transformation of Western Democracies*. Palgrave Macmillan, Basingstoke, s. 93-113.
- Shoemaker, P. J. och A. Cohen (2006). *News Around the World. Content, Practitioners, and the Public*. Routledge, New York.
- Shoemaker, P. J., och T. P. Vos (2009) Gatekeeping Theory. Routledge, New York.
- Shoemaker, P. J., och S. D. Reese (2014) *Mediating the Message in the 21st Century. A Media Sociology Perspective*. Routledge, New York
- Simon, J. L. (1999) *The Economic Consequences of Immigration*. Andra upplagan. University of Michigan Press, Ann Arbor.
- Simon, A., och J. Jerit (2007) Toward a Theory Relating Political Discourse, Media, and Public Opinion. *Journal of Communication* vol. 57, nr. 2, s. 254-271.
- Slothuus, R. (2007) Framing Deservingness to Win Support for Welfare State Retrenchment. *Scandinavian Political Studies* vol. 30, nr. 3, s. 323-344.
- Socialstyrelsen (2010) *Social rapport 2010*. Socialstyrelsen, Stockholm.
- SOU 1995:37. *Vårt dagliga blad – stöd till svensk dagspress. Betänkande av Pressutredningen –94*. Fritzes, Stockholm.
- Sparrow, B. H. (1999) *Uncertain Guardians. The News Media as a Political Institution*. John Hopkins University Press, Baltimore.

Strömbäck, J. (2004) *Den medialiserade demokratin. Om journalistikens ideal, verklighet och makt*. SNS Förlag, Stockholm.

Strömbäck, J. (2008) *På nyhetsmediernas agendor. En studie av hot och risker i det svenska nyhetsurvalet i morgonpress, kvällspress och TV*. Demokratiinstitutet, Sundsvall.

Strömbäck, J. (2014) *Makt, medier och samhälle. En introduktion till politisk kommunikation*. Studentlitteratur, Lund.

Strömbäck, J. (2015) Journalistikens nyhetsurval och nyhetsvärderingar. I Karlsson, M., och J. Strömbäck (red) *Handbok i journalistikforskning*. Studentlitteratur, Lund, s. 151–168.

Strömbäck, J. (2016) *Utan invandring stannar Sverige*. Volante, Stockholm.

Strömbäck, J. (2017) Stabilitet i en föränderlig värld: medieanvändning och social sammanhållning. I Andersson, U., J. Ohlsson, H. Oscarsson och M. Oskarson (red) *Larmar och gör sig till*. SOM-institutet, Göteborg, s. 235–251.

Strömbäck, J., och F. Esser (2014) Mediatization of Politics: Towards a Theoretical Framework, i Esser, F. och J. Strömbäck (red) *Mediatization of Politics. Understanding the Transformation of Western Democracies*. Palgrave Macmillan, Basingstoke, s. 3–28.

Strömbäck, J., och B. Johansson (2017) När bjälken sitter i betraktarens ögon: om fientliga medier-fenomenet, i Truedson, L. (red) *Misstron mot medier*, Institutet för mediestudier, Stockholm, s. 100–116.

Strömbäck, J., och M. Karlsson (2017) Sjunkande förtroende för svenska medier? En analys av hur medborgarnas medieförtroende och betydelsen av partisympati har förändrats mellan 2014 och 2016, i Truedson, L. (red) *Misstron mot medier*. Institutet för mediestudier, Stockholm, s. 84–99.

Strömbäck, J., och L. Nord (2016). Samma politiska nyheter, men lite mer privat, i Truedson, L. (red) *Journalistik i förändring. Om mediestudiers innehållsanalys 2007 och 2014*. Stockholm: Institutet för mediestudier, Stockholm, s. 69–83.

- Strömbäck, J., L. Nord, L. och A. Shehata (2012) Swedish Journalists: Between Professionalization and Commercialization, i Weaver, D., och L. Willnat (red) *The Global Journalist in the 21st Century*. Routledge, New York, s. 306–319.
- Strömbäck, J., A. Shehata och D. V. Dimitrova (2008) Framing the Mohammad Cartoons Issue. A Cross-Cultural Comparison of Swedish and US Press. *Global Media and Communication* vol. 2. nr. 2, s. 117–138.
- Svanberg, I., och M. Tydén (2005) *Tusen år av invandring. En svensk kulturhistoria*. Dialogos, Stockholm.
- ter Wal, J., L. d’Haenens och J. Koeman (2005) (Re)presentation of Ethnicity in EU and Dutch Domestic News: A Quantitative Analysis. *Media, Culture & Society* vol. 27. nr. 6, 937–950.
- Tillväxtverket (2013) *Företagare med utländsk bakgrund. Entreprenörskapsbarometern. Fakta och statistik 2013*. Tillväxtverket, Stockholm.
- Tillväxtverket (2015) *Mångfald i näringslivet. Företagens villkor och verklighet 2014*. Tillväxtverket, Stockholm.
- Truedson, L. (red) (2016) *Migrationen i medierna – men det får en väl inte prata om?* Institutet för mediestudier, Stockholm.
- Tsfati, Y., och J. N. Cappella (2003) Do People Watch What They Do Not Trust? Exploring the Association Between News Media Skepticism and Exposure. *Communication Research* vol. 30, nr. 5, s. 504–529.
- Tuchman, G. (1978) *Making News. A Study in the Construction of Reality*. Free Press, New York.
- van Klinger, M., H. G. Boomgaarden, R. Vliegenthart och C. de Vreese (2015) Real World is Not Enough: The Media as an Additional Source of Negative Attitudes Towards Immigration, Comparing Denmark and the Netherlands. *European Sociological Review* vol. 31, nr 3, s. 268–283.

Vallone, R. P., L. Ross och M. R. Lepper (1985) The Hostile Media Phenomenon: Biased Perception and Perceptions of Media Bias in Coverage of the Beirut Massacre.

Journal of Personality and Social Psychology vol. 49, nr. 3, s. 577-585.

Vlagenthart, R., och H. Boomgaarden (2007). Real-World Indicators and the Coverage of Immigration and the Integration of Minorities in Dutch Newspapers. *European Journal of Communication* vol. 22, nr. 3, s. 293-314.

de Vreese, C. H. (2005) News Framing: Theory and Typology. *Information Design Journal + Document Design* vol. 13, nr. 1, s. 48-59.

Wiik, J. (2011) Yrkesideal, i Asp, K. (red) *Svenska journalister 1989-2011*. JMG, Göteborgs universitet, s. 33-40.

YouGov (2016). *YouGov/Eurotrack Survey Results*. Nedladdad den 27 maj från https://d25d2506sfb94s.cloudfront.net/cumulus_uploads/document/n2brop7n28/Eurotrack_January_MediaRepresentation_Website.pdf

Bilaga.

Kodinstruktioner – Gestaltningen av invandringen till Sverige

1. Medium

Varje medium tilldelas ett eget nummer, enligt följande system: 1=Aftonbladet, 2=Expressen, 3=Dagens Nyheter, 4=Svenska Dagbladet.

2. Kod

Varje artikel ges ett eget kodnummer, löpande efter den systematik som framgår nedan:

1000-- Aftonbladet

2000-- Expressen

3000-- Dagens Nyheter

4000-- Svenska Dagbladet

3. Rubrik

Skriv ner rubrik på nyheten. Om rubrik saknas, skriv kort sammanfattning. Syftet är att kunna identifiera nyheten, så rubriken och sammanfattningen måste inte vara exakt.

4. År

Skriv ner det år artikeln publicerades.

5. Journalistisk genre

Frågan ska besvaras med 1=Nyhetsartikel eller 2=Analys/perspektiv/motsvarande. Avgörande vid kodningen är mediets egen vinjettering. Med nyhetsartikel avses samtliga artiklar som är placerade på nyhetsplats och som inte har någon vinjettering som signalerar till läsaren att artikeln ifråga inte är en nyhetsartikel. Med Analys/perspektiv/motsvarande avses artiklar som explicit i vinjett anger för läsaren att artikeln innehåller en analys eller motsvarande som ej är en nyhetsartikel. I tveksamma fall ska avgörandet göras utifrån läsarens möjligheter att avgöra om artikeln utgör en analys eller motsvarande, eller en nyhetsartikel.

6. Handlar artikeln om flyktinginvandring?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln använder formuleringar och ord som flyktinginvandring, asylinvandring, invandring av flyktingar, invandring av asylsökande eller liknande, eller om artikeln handlar om enskilda personer och det explicit framgår att de har kommit till Sverige som flyktingar eller asylsökande. I annat fall ska frågan besvaras med Nej.

7. Handlar artikeln om anhöriginvandring?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln använder formuleringar och ord som anhöriginvandrare, invandring av anhöriga, invandring i nära relationer, anknytningsinvandring eller liknande, eller om artikeln handlar om enskilda personer och det explicit framgår att de har kommit till Sverige som anhöriga till personer med uppehållstillstånd i eller som är medborgare i Sverige. I annat fall ska frågan besvaras med Nej.

8. Handlar artikeln om arbetskraftsinvandring inom EU?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln använder formuleringar och ord som arbetskraftsinvandring, invandring av arbetskraft, arbetskraftsinvandrare eller liknande, eller om artikeln handlar om enskilda personer och det explicit framgår att de har kommit till Sverige som för att arbeta, under förutsättning att det också framgår att de kommer från länder inom EU. I annat fall ska frågan besvaras med Nej.

9. Handlar artikeln om arbetskraftsinvandring utom EU?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln använder formuleringar och ord som arbetskraftsinvandring, invandring av arbetskraft, arbetskraftsinvandrare eller liknande, eller om artikeln handlar om enskilda personer och det explicit framgår att de har kommit till Sverige som för att arbeta, under förutsättning att det också framgår att de kommer från länder utanför EU. I annat fall ska frågan besvaras med Nej.

10. Handlar artikeln om återvändande svenskar?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln använder formuleringar och ord som återinvandring av svenskar, invandring av svenska medborgare, återvändande svenskar eller liknande, eller om artikeln handlar om enskilda personer och det explicit framgår att de har återinvandrat till Sverige efter att ha bott utomlands. I annat fall ska frågan besvaras med Nej.

11. Handlar artikeln om arbetskraftsinvandring utan att det framgår om det är inom eller utom EU?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln använder formuleringar och ord som arbetskraftsinvandring, invandring av arbetskraft, arbetskraftsinvandrare eller liknande, eller om artikeln handlar om enskilda

personer utan att det explicit framgår att arbetskraften kommer från länder inom eller utanför EU. Om det framgår att arbetskraftsinvandringen kommer från länder inom EU eller utanför EU, ska frågan besvaras med Nej.

12. Nämns någon statistik över hur stor invandringen är?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om det i artikeln förekommer någon statistik över hur stor invandringen till Sverige är och det samtidigt framgår explicit vilken tidsperiod som statistiken syftar på. Det spelar ingen roll om statistiken syftar på en dag, en vecka, en månad eller ett år, om den syftar på dåtid eller nutid, eller om den syftar på faktisk invandring eller prognoser över den framtida invandringen. Det avgörande är om statistik används och det framgår explicit vilken tidsperiod statistiken syftar på. I annat fall ska frågan besvaras med Nej.

13. Framgår det vilken typ av invandring statistiken syftar på?

Frågan ska besvaras med 1=Ja, flyktinginvandring, 2=Ja, anhöriginvandring, 3=Ja, arbetskraftsinvandring inom EU, 4=Ja, arbetskraftsinvandring utom EU, 5= Ja, återvändande svenskar, 6=kombination av invandring, 7=Ja, total invandring, eller 8=Nej. Grundförutsättningen för frågan är att variabel 12 har besvarats med Ja. Om inte ska denna variabel besvaras med 8=Nej. Om någon statistik förekommer ska frågan besvaras utifrån vilken typ av invandring som statistiken syftar på alternativt om det handlar om en kombination (6) eller den totala invandringen (7). För att frågan ska besvaras med något av alternativen 1–7 krävs det att det explicit framgår vilken typ av invandring som statistiken syftar på.

14. Framgår det om statistik syftar på brutto- eller nettoinvandring?

Frågan ska besvaras med 1=Ja, bruttoinvandring, 2=Ja, nettoinvandring eller 3=Nej. Grundförutsättningen för frågan är att variabel 12 har besvarats med Ja.

Om inte ska denna variabel besvaras med 3=Nej. Med bruttoinvandring avses den totala invandringen, antingen totalt eller för någon av de olika formerna av invandring specificerade i variabel 13. Med nettoinvandring avses invandringen efter att antalet som utvandrar har räknats bort. Frågan ska besvaras med 1 om det explicit framgår att statistiken syftar på bruttoinvandring och 2 om det explicit framgår att statistiken syftar på nettoinvandring. Om det bara talas om invandring, utan att det explicit sägs om statistiken syftar på bruttoinvandring eller nettoinvandring, ska frågan besvaras med Nej.

15. Gestaltas invandring som om den försvagar Sverige ekonomiskt?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln framställer det som om invandring innebär en kostnad eller ekonomisk belastning för Sverige nationellt, regionalt eller lokalt. Det kan exempelvis handla om att artikeln betonar olika kostnader som invandring för med sig, men det kan också handla om att artikeln framställer det som om invandring leder till en sämre ekonomisk tillväxt eller utveckling. Om det framställs som om invandring ”hotar välfärdsstaten” ska det räknas som om den gestaltar invandring som att den försvagar Sverige ekonomiskt. Om artikeln antingen betonar ekonomiska vinster som invandringen för med sig för Sverige nationellt, regionalt eller lokalt ska frågan besvaras med Nej. Om artikeln behandlar både ekonomiska kostnader och vinster som invandring för med sig för Sverige nationellt, regionalt eller lokalt, ska kodningen utgå från den dominerande gestaltningen. Det avgörande är om en normalläsare av artikeln ges bilden av att invandring försvagar Sverige ekonomiskt. Vid tveksamma fall ska frågan besvaras med Nej.

16. Gestaltas invandring som om den bidrar till kriminalitet?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln framställer det som om invandring innebär ökad kriminalitet eller ökad brottslighet i Sverige nationellt, regionalt eller lokalt. Det kan exempelvis handla om att artikeln

lyfter fram brottslighet bland personer som har invandrat eller invandrades representation i brottsstatistiken. Det kan också handla om enskilda brott om det av artikeln explicit framgår att gärningsmannen eller kvinnan har utländsk bakgrund. Det spelar ingen roll om det handlar om brottslighet generellt eller specifika brott som narkotikahandel, trafficking, våldsbrott eller inbrott och stölder. Det avgörande är om en normalläsare av artikeln ges bilden av att invandring bidrar till brottsligheten i Sverige. Om artikeln handlar om att kriminaliteten är lägre bland invandrade eller inte alls kopplar samman invandring med brottslighet ska frågan besvaras med Nej. Vid tveksamma fall ska frågan besvaras med Nej.

17. Gestaltas invandring som om invandrare tar jobben från infödda?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln framställer det som om invandring innebär ökad arbetslöshet eller lägre sysselsättning i Sverige nationellt, regionalt eller lokalt, som om invandrare tar jobb från inrikes födda eller som om inrikes föddas möjligheter på arbetsmarknaden påverkas negativt av invandring. Det spelar ingen roll om det handlar om arbetslöshet generellt eller inom vissa sektorer. Det avgörande är om en normalläsare av artikeln ges bilden av att invandring försämrar möjligheterna för inrikes födda på den svenska arbetsmarknaden. Om artikeln handlar om att arbetslösheten är högre bland invandrade eller inte alls kopplar samman invandring med arbetslöshet och sysselsättning bland inrikes födda ska frågan besvaras med Nej. Vid tveksamma fall ska frågan besvaras med Nej.

18. Gestaltas invandring som om den försvagar social sammanhållning?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln framställer det som om invandring bidrar till en försvagad social sammanhållning i Sverige nationellt, regionalt eller lokalt. Det kan exempelvis handla om att artikeln framställer det som om invandring bidrar till lägre social tillit, sjunkande förtroende

för samhälleliga institutioner eller ökad splittring och konflikter mellan olika grupper. Det kan också handla om att det finns en skillnad eller en konflikt mellan "vi och dom" och att invandring bidrar till ökad segregation mellan grupper. Det avgörande är om en normalläsare av artikeln ges bilden av att invandring försvagar den sociala sammanhållningen och ökar avstånden mellan olika grupper i samhället. Om artikeln inte alls kopplar samman invandring med den sociala sammanhållningen ska frågan besvaras med Nej. Vid tveksamma fall ska frågan besvaras med Nej.

19. Gestaltas invandring som om den hotar svensk kultur?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln framställer det som om invandring hotar eller försvagar svensk kultur, svenska traditioner eller svenska vanor. Det kan exempelvis handla om invandring gör att man inte längre får fira jul eller midsommar på samma sätt som förr, att man inte får ha skolavslutningar i kyrkan som förr eller att invandring försvagar jämställdheten mellan könen. Det avgörande är om en normalläsare av artikeln ges bilden av att invandring bidrar till att "vi, svenskar" inte längre kan fortsätta ha den kultur, de traditioner och vanor som "vi" tidigare har haft. Om artikeln inte alls kopplar samman invandring med hur den svenska kulturen, svenska vanor och traditioner påverkas, eller om det framställs som om invandring bidrar till att utveckla och berika den svenska kulturen, ska frågan besvaras med Nej. Vid tveksamma fall ska frågan besvaras med Nej.

20. Gestaltas invandring som om den stärker Sverige ekonomiskt?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln framställer det som om invandring bidrar till att stärka Sverige ekonomiskt, antingen nationellt, regional eller lokalt. Det kan exempelvis handla om att invandring bidrar till ökad ekonomisk tillväxt, ökad produktivitet eller ökad effektivitet på arbetsmarknaden, men det kan också ske genom att artikeln betonar olika intäkter och ekonomiska vinster som invandring för med sig. Dessa ekonomiska vinster kan

uppstå antingen på kort eller längre sikt. Om artikeln antingen betonar ekonomiska kostnader som invandringen för med sig för Sverige nationellt, regional eller lokalt ska frågan besvaras med Nej. Om artikeln behandlar både ekonomiska kostnader och vinster som invandring för med sig för Sverige nationellt, regionalt eller lokalt, ska kodningen utgå från den dominerande gestaltningen. Det avgörande är om en normalläsare av artikeln ges bilden av att invandring berikar Sverige ekonomiskt. Vid tveksamma fall ska frågan besvaras med Nej.

21. Gestaltas invandring som om den berikar svensk kultur?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln framställer det som om invandring på olika sätt berikar och utvecklar svensk kultur, svenska traditioner eller svenska vanor. Det kan exempelvis handla om att invandring har bidragit till ett mer omväxlande och rikare kök, nya traditioner och vanor som har kommit till Sverige genom invandring eller att artikeln lyfter fram företeelser som idag uppfattas som svenska trots att de har kommit till Sverige genom tidigare invandring. Det kan också handla om att artikeln lyfter fram att kulturer är dynamiska och att de alltid hämtar impulser från andra länder, om det görs en explicit koppling till invandring. Det avgörande är om en normalläsare av artikeln ges bilden av att invandring bidrar till att på något sätt utveckla och berika svensk kultur, svenska traditioner och svenska vanor. Om artikeln inte alls kopplar samman invandring med hur den svenska kulturen, svenska vanor och traditioner påverkas, eller om det framställs som om invandring hotar svensk kultur, svenska vanor eller svenska traditioner, ska frågan besvaras med Nej. Vid tveksamma fall ska frågan besvaras med Nej.

22. Gestaltas invandring som om den bidrar till kompetensförsörjningen?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln framställer det som om invandring på olika sätt bidrar till kompetensen och kompetensförsörjningen på svensk arbetsmarknad. Det kan exempelvis handla

om att invandrade fyller olika luckor på arbetsmarknaden, genom att många inom olika yrken (läkare, lärare, städare, etc) har utländsk bakgrund. Artiklar på temat att det skulle finnas brist på olika typer av personal om det inte vore för invandrad arbetskraft, eller att det skulle finnas fler bristyrken utan invandrad arbetskraft, är ett exempel. Även artiklar som lyfter fram hur många av de som arbetar på svensk arbetsmarknad har invandrarbakgrund ska räknas som Ja. Det avgörande är om en normalläsare av artikeln ges bilden av att invandring bidrar till att svensk arbetsmarknad tillförs arbetskraft och kompetens. Om artikeln inte alls kopplar samman invandring med den svenska arbetsmarknaden, eller om den behandlar invandring och svensk arbetsmarknad utan att framställa det som om invandring bidrar till att svensk arbetsmarknad tillförs arbetskraft och kompetens, ska frågan besvaras med Nej. Vid tveksamma fall ska frågan besvaras med Nej.

23. Gestaltas invandring som om den bidrar till företagande?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln framställer det som om invandring på olika sätt bidrar till det svenska företagandet. Det kan exempelvis handla om att många företag startas och leds av invandrare, om att invandrare ofta startar och driver företag eller att invandrare är överrepresenterade bland företagare. Artiklarna kan antingen handla om det svenska företagandet generellt eller specifika branscher. Även artiklar som lyfter fram enskilda företagare med invandrarbakgrund ska räknas som Ja. Det avgörande är om en normalläsare av artikeln ges bilden av att invandring bidrar till ett ökat eller framgångsrikt företagande i Sverige. Om artikeln inte alls kopplar samman invandring med företagandet, eller om den behandlar invandring och företagande utan att framställa det som om invandring bidrar till att ökat eller mer framgångsrikt företagande, ska frågan besvaras med Nej. Vid tveksamma fall ska frågan besvaras med Nej.

24. Gestaltas invandring som om den bidrar till utrikeshandel?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln framställer det som om invandring bidrar till den svenska utrikeshandeln. Med ut-

rikeshandel avses såväl import som export och utländska direktinvesteringar. Det kan exempelvis handla om invandrare bidrar till att öka exporten eller importen med andra länder, att invandrare genom sina nätverk och kunskaper om de ursprungliga hemländerna underlättar för företag att importera och exportera, eller att invandring bidrar till att minska trösklarna för handel med andra länder. Även artiklar som lyfter fram enskilda företag och hur deras utrikeshandel har underlättats tack vare invandring eller anställda med invandrarbakgrund ska räknas som Ja. Det avgörande är om en normalläsare av artikeln ges bilden av att invandring bidrar till ökad utrikeshandel med andra länder. Om artikeln inte alls kopplar samman invandring med utrikeshandel, eller om den behandlar invandring och utrikeshandel utan att framställa det som om invandring bidrar till ökad eller mer framgångsrik utrikeshandel, ska frågan besvaras med Nej. Vid tveksamma fall ska frågan besvaras med Nej.

25. Gestaltas invandring som om den bidrar till att minska de demografiska utmaningarna?

Frågan ska besvaras med 1=Ja eller 2=Nej. Frågan ska besvaras med Ja om artikeln framställer det som om invandring bidrar till att föryngra den svenska befolkningen och minska de utmaningar som följer av den demografiska utvecklingen. Med den demografiska utvecklingen avses den process där vi lever allt längre, där andelen äldre i befolkningen ökar och där andelen i arbetsför ålder minskar. Exempel på artiklar som ska besvaras med Ja är artiklar som handlar om att invandring minskar de demografiska utmaningarna, bidrar till en bättre åldersprofil, att vi kommer behöva invandring för att balansera pensionsavgångar, eller som lyfter fram att invandrare i regel är yngre och i arbetsför ålder. Det avgörande är om en normalläsare av artikeln ges bilden av att invandring föryngrar befolkningen eller minskar de problem som följer av att allt fler lever allt längre, att andelen äldre i befolkningen ökar, att andelen i arbetsför ålder minskar eller av att många kommer att gå i pension under kommande år. Om artikeln inte alls kopplar samman invandring med den demografiska utvecklingen, eller om den behandlar invandring och demografin utan att framställa det som om invandring bidrar till att minska de demografiska utmaningarna, ska frågan besvaras med Nej. Vid tveksamma fall ska frågan besvaras med Nej.

Förteckning över tidigare publikationer

Rapport och Policy Brief 2014:1, *Radikala högerpartier och attityder till invandring i Europa*, av Mikael Hjerm och Andrea Bohman.

Rapport och Policy Brief 2015:1, *Internationell migration och remitteringar i Etiopien*, av Lisa Andersson.

Kunskapsöversikt 2015:2, *Politiska remitteringar*, av Emma Lundgren Jörum och Åsa Lundgren.

Kunskapsöversikt 2015:3, *Integrationspolitik och arbetsmarknad*, av Patrick Joyce.

Kunskapsöversikt 2015:4, *Migration och företagens internationalisering*, av Andreas Hatzigeorgiou och Magnus Lodefalk.

Rapport och Policy Brief 2015:5, *Svenskt medborgarskap: reglering och förändring i ett skandinaviskt perspektiv*, av Mikael Spång.

Rapport och Policy Brief 2015:6, *Vem blir medborgare och vad händer sen? Naturalisering i Danmark, Norge och Sverige*, av Pieter Bevelander, Jonas Helgertz, Bernt Bratsberg och Anna Tegunimataka.

Kunskapsöversikt 2015:7, *Kategoriernas dilemman*, av Per Strömblad och Gunnar Myrberg.

Rapport och Policy Brief 2015:8, *Valet och Vägen: Syriska flyktingar i Sverige*, av Emma Jörum Lundgren.

Rapport och Policy Brief 2015:9, *Arbetskraftsinvandring efter 2008 års reform*, av Catharina Calleman (red.) och Petra Herzfeld Olsson (red.).

Kunskapsöversikt 2016:1, *Alla tiders migration!*, av Dick Harrison.

Rapport och Policy Brief 2016:2, *Invandringens arbetsmarknadseffekter*, av Mattias Engdahl.

Rapport och Policy Brief 2016:3, *Irreguljär migration och Europas gränskontroller*, av Ruben Andersson.

Kunskapsöversikt 2016:4, *Diaspora – ett begrepp i utveckling*, av Erik Olsson.

Kunskapsöversikt 2016:5, *Migration within and from Africa*, av Aderanti Adepoju.

Rapport och Policy Brief 2016:6, *Invandring, mediebilder och radikala högerpopulistiska partier i Norden*, av Anders Hellström och Anna-Lena Lodenius.

Kunskapsöversikt 2016:7, *Invandring och företagande*, av Martin Klinthäll, Craig Mitchell, Tobias Schölin, Zoran Slavnić och Susanne Urban.

Rapport och Policy Brief 2016:8, *Invandringens effekter på Sveriges ekonomiska utveckling*, av Bo Malmberg, Thomas Wimarck, Jani Turunen och Linn Axelsson.

Kunskapsöversikt 2017:1, *De invandringskritiska partiernas politiska inflytande i Europa*, av Maria Tyrberg och Carl Dahlström.

Kunskapsöversikt 2017:2, *Hatbrott med främlingsfientliga och rasistiska motiv* av Berit Wigerfelt och Anders S Wigerfelt

Avhandlingsnytt 2017:3, *Vägen till arbete. Utrikes föddas möte med den svenska arbetsmarknaden*, André Asplund, Caroline Tovatt och Sara Thalberg (redaktörer)

Policy Brief 2016:4, *Integration och tillit - långsiktiga konsekvenser av den stora invandringen till Norge*. Denna Policy Brief sammanfattar NOU 2017:2 om *”Integrasjon og tillit – Langsiktige konsekvenser av høy invandring”*.

Kunskapsöversikt: 2017:5, *Invandringens historia – från ”folkhemmet” till dagens Sverige* av Mikael Byström och Pär Frohnert

Den här rapporten belyser hur svenska tidningar rapporterar om invandring. Studien omfattar den nyhetsjournalistiska rapporteringen om invandring i Aftonbladet, Dagens Nyheter, Expressen och Svenska Dagbladet under perioden 1 januari 2010–30 juni 2015. Särskilt fokus riktas mot två aspekter. Den första handlar om i vilken utsträckning de undersökta tidningarna rapporterar om olika typer av invandring. Den andra handlar om i vilken grad invandring gestaltas som ett problem respektive en tillgång för Sverige. Resultaten visar att negativa gestaltningar av invandring och dess påverkan på Sverige är vanligare än positiva gestaltningar. I rapporten diskuteras också den nyhetsjournalistiska rapporteringen i relation till offentlig statistik och forskning om invandringen till, och dess påverkan på, Sverige.

Rapporten är skriven av Jesper Strömbäck, professor i journalistik och politisk kommunikation vid Institutionen för Journalistik, medier och kommunikation (JMG) vid Göteborgs universitet, samt Felicia Andersson och Evelina Nedlund, fil. kand. i journalistik.

Delegationen för migrationsstudier - Delmi - är en oberoende kommitté som initierar studier och förmedlar forskningsresultat som underlag till framtida migrationspolitiska beslut och för att bidra till samhällsdebatten.

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

Delegationen för
Migrationsstudier
Ju 2013:17